

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Ana Arnautović

Mentor: doc.dr. Aleš Črnič

**JEHOVOVE PRIČE-
ŠTUDIJA PRIMERA NOVEGA RELIGIJSKEGA GIBANJA**

DIPLOMSKO DELO

Ljubljana, 2005

KAZALO

1. UVOD	4
2. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV	6
2.1 TIPOLOGIJE VERSKIH SKUPNOSTI	6
2.1.1 Cerkev	6
2.1.2 Denominacija	7
2.1.3 Kult	7
2.1.4 Sekta ali ločina	8
2.2 NOVA RELIGIJSKA GIBANJA	12
3. JEHOVOVE PRIČE	14
3.1 KAJ VERUJEJO JEHOVOVE PRIČE	14
3.1.1 OSNOVNA MORALNA NAČELA JEHOVOVIH PRIČ	15
3.2. ZGODOVINA JEHOVOVIH PRIČ	15
3.2.1 Ime Jehovove priče	15
3.2.2 Jehovove priče in njihov začetek	17
3.3 ORGANIZACIJA JEHOVOVIH PRIČ	23
3.3.1 Financiranje delovanja Jehovovih prič	24
3.3.2 Sestanki Jehovovih prič	25
3.3.3 Kongresi, shodi in zborovanja Jehovovih prič	26
3.3.4 Verski tisk Jehovovih prič	27
3.3.5 Šolanje Jehovovih prič	28
3.3.6 Pridiganje	29
3.3.7 Od hiše do hiše	30
3.4. VERSKA PRAKSA JEHOVOVIH PRIČ	31
3.4.1 Včlanitev med Jehovove priče in krst	31
3.4.2 Molitev v kraljestvenih dvoranh	32
3.4.3 Verski obredi	33
3.4.4 Odnos Jehovovih prič do političnih in vojaških zadev	34
3.4.5 Odnos do krvi in transfuzije	34
3.5 SKUPNOST JEHOVOVIH PRIČ V SLOVENIJI	36
3.6 KRITIKA JEHOVOVIH PRIČ	37
4. PRIMERJAVA NAUKOV IN VEROVANJ JEHOVOVIH PRIČ IN KATOLIŠKE CERKVE	40

4.1 Sveto pismo in nauk Jehovovih prič	40
4.2 Pojmovanje Boga.....	42
4.3 Devica Marija	44
4.4 Evharistija.....	45
4.5 Križ.....	45
4.6 Nauk o poslednjih rečeh	46
4.7 Kristusov drugi prihod in konec sveta	47
5. PREVERJANJE HIPOTEZ IN ZAKLJUČEK	49
6. VIRI IN LITERATURA	56
7. PRILOGA	59
7.1 POGOVOR Z JANKOM NOVAKOM, PREDSTAVNIKOM ZA MEDIJE IN ODGOVORNIM UREDNIKOM PUBLIKACIJ SLOVENSKE SKUPNOSTI JEHOVOVIH PRIČ.....	59
7.2 POGOVOR Z JEHOVOVO PRIČO A. K.....	68
7.3 POGOVOR Z BIVŠO JEHOVOVO PRIČO M. J.....	71
7.4 PRIMERI DOKUMENTOV JEHOVOVIH PRIČ.....	78
7.4.1 Potrdilo.....	78
7.4.2 Zapiski o oznanjevanju po hišah.....	78

1. UVOD

V diplomski nalogi se bomo osredotočili na predstavitev verske skupnosti Jehovove priče, ki so svoje delovanje prijavili v Republiki Sloveniji leta 1976. Prijavljeni so pod imenom Jehovove priče – krščanska verska skupnost in imajo sedež na Poljanski 77a v Ljubljani.

Skozi nauke in doktrine bomo skušali pojasniti, kaj pomeni biti Jehovova priča, saj tisti, ki to je, se vsekakor mora razlikovati od slehernega posameznika, ki teh naukov ne sprejema oziroma ne pozna. To pomeni, da Jehovova priča drugače dojema svet, širšo družbo in okolico.

V prvem delu naloge bomo poskušali opredeliti tipe verskih skupnosti in natančno razložili pojem in značilnosti novih religijskih gibanj, saj nas bo predvsem zanimalo, kakšen tip verske skupnosti so Jehovove priče.

V drugem delu diplomske naloge bomo podrobno prikazali zgodovino in organizacijo skupnosti Jehovovih prič, nadalje nas bo zanimala še njihova verska praksa. Predstavili bomo tudi slovensko versko skupnost Jehovovih prič, saj nas zanima, kako ta skupnost deluje na slovenskih tleh in koliko članov šteje.

Tretji del naloge bo namenjen predvsem kritiki in nasprotnikom Jehovovih prič. Oglledali si bomo edino slovensko protisektansko gibanje v naši državi, ki ima tudi svojo spletno stran www.izobceni.streznik.org. Gibanje je zanimivo, saj je edino protisektansko gibanje pri nas. Spletna stran je namenjena predvsem »izobraževanju in objavljanju informacij o skupnosti Jehovovih prič, opozarjanju na nevarnost sekt in kultov in svetovanju pri odhodu iz destruktivnih skupin« (www.izobceni.streznik.org, 1.9.2005). Spletno stran so ustvarili bivši člani Jehovovih prič, ki niso več aktivni.

V zadnjem delu naloge si bomo ogledali bistvene razlike glede nauka in verovanja Rimskokatoliške cerkve in verske skupnosti Jehovovih prič.

V diplomski nalogi postavljamo naslednje hipoteze:

1. Jehovove priče so skupina z jasno organizacijsko strukturo z relativno številnim članstvom, sestavljajo pa jo različne generacije vernikov.
2. Jehovove priče so registrirane kot krščanska verska skupnost, zato sklepamo, da se osnovna verovanja ne razlikujejo od verovanj, ki so skupna kristjanom in jih predpisuje Rimskokatoliška cerkev.
3. Nauki in verovanja Jehovovih prič pomembno vplivajo na vernikovo življenje, njegova stališča in odločitve v življenju in na odnose s širšo družbo in posamezniki, ki ne sprejemajo naukov Prič.

Naša metoda dela bo študija primera. Raziskovalni pristop bo intenzivno zastavljeno raziskovanje, ki se osredotoča na posamezno enoto analize, saj si želimo zbrati in analizirati čim več podatkov z vsemi metodami, ki jih predmet proučevanja dopušča. Zastavljena izhodišča oziroma hipoteze bomo preverjali tako empirično (z metodo intervjuja) kot tudi teoretično, z analizo primarnih in sekundarnih virov.

2. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

2.1 TIPOLOGIJE VERSKIH SKUPNOSTI

Kot osnovne tipe verskih skupnosti ločimo cerkev, sekto (ali ločino), denominacijo in kult.

2.1.1 Cerkev

Nemška sociologa Max Weber in Ernst Troeltsch sta avtorja ene najvplivnejših socioloških klasifikacij religijskih gibanj. Webrova tipologija, ki jo je podrobneje dodelal njegov sodelavec Troeltsch, temelji na dihotomiji med cerkvijo in sekto. Po tej tipologiji se cerkev nagiba k univerzalnosti, ki je sicer nikoli ne doseže, je pa vsekakor vladajoča religijska organizacija znotraj neke države, včasih tudi v precej večjih razsežnostih. Članstvo v cerkvi je avtomatično, večinoma brez zavestnega pristanka, družbeno pripisano z rojstvom na določenem ozemlju, kjer cerkev deluje. Cerkev je tako inkluzivna organizacija z zelo heterogenim članstvom, ki pripada vsem družbenim slojem. Vodstvo cerkve je običajno izbrano na podlagi formalnih kriterijev. Za cerkve je značilna neosebna birokratska struktura, kjer je avtoriteta razporejena hierarhično. Pomembna vloga cerkve po Troeltschu je odražanje in utrjevanje splošnih vrednot, določanje skupnih družbenih ciljev in legitimiranje obstoječega družbenega sistema, katerega del je tudi sama. Cerkve običajno gojijo tesne vezi z državno oblastjo in so v svojem delovanju nagnjene k dogmatičnosti in ritualizmu (Dawson, 1998:30).

Cerkev je razvila tip tako imenovane institucionalne pobožnosti, ki jo zagotavljata objektivna ustanova in določena stopnja organizacije, v nasprotju s tako imenovanim tipom osebne, individualne, spontane pobožnosti, ki je dajala prednost verniku ter njegovim konceptom in ne ustanovi ter njenim zahtevam.

»Konstitutivni elementi cerkve bi bili:

- da je sveta ustanova nadnaravnega izvora, nedotakljiva;
- zakramenti, nadzorovanje vernikov;
- izključujoča narava v smislu, da le ona daje pravilno odrešenje;
- razvita, sistematična in dogmatična doktrina;
- ustanova pritiska – težnja po vrhovni oblasti, notranji in zunanji;
- negativno razpoložena zoper zunanjo in notranjo kritiko« (Roter, 1979:315).

2.1.2 Denominacija

Webrovo in Troeltschevo tipologijo je Richard Niebuhr dopolnil še s pojmom denominacije, ki naj bi bila prehodna oblika med sekto in cerkvijo. Denominacije v nasprotju s cerkvijo ne zajemajo večine prebivalstva neke države in tudi ne težijo k univerzalnosti. Čeprav so po velikosti podobne sektam, nimajo strogih kriterijev članstva in jih tako ne moremo označiti za ekskluzivne religijske organizacije. Za njih je značilna tudi strpnost do drugih religijskih skupnosti in njihovih naukov ter odsotnost tesnih vezi z vladajočimi strukturami države, v kateri denominacija deluje (Flere, Kerševan, 1995:94, 95). Denominacije nimajo pretenzij postati edino zveličavne in odrešilne skupnosti in tudi glede naukov ne trdijo, da so popolnoma zmotni. Lahko bi rekli, da so »denominacije enostavno sekte na pozni stopnji razvoja in medsebojne prilagoditve znotraj že sekularnega sveta« (Becker, 1932:626).

2.1.3 Kult

Kult je najmanj jasno institucionalizirana, najmanj organizirana oblika verske skupnosti, je fluidna, brezlična oblika in zato bi bilo bolj točno govoriti o gibanju kot pa o skupnosti. Dovolj je sprejetje nauka, ki je zunaj vladajoče tradicije npr. krščanstva (Flere in Kerševan, 1995:95).

Članstvo v kultu je prostovoljno, včasih je dovoljena hkratna pripadnost drugim verskim skupnostim. Vodstvo kulta pogosto ni jasno definirano, zato je veliko možnosti za vsiljevanje »karizmatičnih« posameznikov.

Kult je šibka in krhka institucija. Sooča se s problemom avtoritete, ki ima izvor v dveh značilnostih kultov. Prva značilnost je, da je njihovo članstvo sestavljeno iz »iskalcev«, ki vidijo različne poti do rešitve in imajo za svojo pravico, da svobodno izbirajo med različnimi učenji in praksami, ki jih bodo vodili k njihovem cilju. Drugi razlog pa je, da so kulti predvsem pomoč, kako priskrbeti tehnike in znanje prek učiteljev. Karizma teži k razpršitvi k nižjim stopnjam. Lojalnost članov in/ali klientele je običajno večja do lokalnega učitelja kot pa do gibanja kot celote (Roy Wallis, 1975).

G. Vernon vidi temeljno doktrino kulta v tem, da navaja posameznika na moč v njem, da premaguje težave. Dokler posameznik veruje vase in prosi božje pomoči, lahko doseže vse. Kult je mešanica psiholoških in religioznih verovanj, s katerim želi prepričati človeka, da se ta ne sme počutiti osebno majhnega ter svojim potencialnim uspehom ne priznava nikakršne

meje. To naj bi bila stara ameriška doktrina močnega individualizma, izražena v novih besedah (Vernon, 1962).

Dovolj je sprejetje nauka – tudi ta pogosto ni razdelan, sloni običajno na majhnem številu verskih trditev – in že lahko pravimo, da gre za pristaše kulta (nekateri sicer menijo, da je specifičnost kulta v tem, da gre za nauk, ki je zunaj vladajoče tradicije, npr. krščanstva). Torej gre pri kultih za ezoterične nauke (dostopne, razumljive le ozkemu krogu posvečenih). V tem smislu bi bilo mormonstvo v našem okolju kult, v New Yorku sekta, v državi Utah pa morda cerkev (Flere, Kerševan, 1995:95).

2.1.4 Sekta ali ločina

Besedi sekta pripisujejo dva izvira:

1. iz latinskega izraza *sequi*, kar pomeni slediti, naslediti, nekomu slediti. Poudarek je na razmeroma majhni, zaprti, s konfliktnostjo nabiti verski, politični, psihološki skupini in organizaciji, ki izvira od ustanovitelja, ki mu sledi;
2. iz latinskega izraza *secare*, kar pomeni odcepitev, ločitev od kake večje religije. Zato jo slovenimo z besedo ločina, ki po navadi pomeni razmeroma majhno in izključujočo skupnost. Zanja sta bistvenega pomena nauk in življenjska praksa, ki se odmikata od matične religije. Od celotnega nauka iztrgajo le en del ter ga povežejo z lastnimi verskimi prepričanji (Škafar, 1998:4).

Sekta ali ločina je manjša verska skupnost, ki se oblikuje predvsem z ločitvijo iz neke druge skupnosti (cerkve, ni pa nujno), za katero pripadniki sekte menijo, da več ne narekuje resnične vere, da je pravi nauk zgrešila, zlasti v procesu notranjega gnitja, korupcije itd. Ločina znotraj neke širše duhovne tradicije ostaja, vendar se loči od njenega osnovnega institucionalnega nosilca. Značilno je poudarjanje posameznih delov nauka in karizmatični pridigarji, ki jih vodijo. Ločine so zelo številne in podvržene procesu nadaljnjih notranjih delitev. So bolj tipološko različne kot cerkve in zato za sociološko proučevanje bolj zanimive. Z ločinami so se ukvarjali nekateri najbolj uveljavljeni sociologi religije kot so R. Stark, B. Wilson, J. Beckford, M. Yinger, W.S. Bainbridge itd.

Ločina je običajno formalno demokratično organizirana, duhovščina nima posebne institucionalno definirane oblasti. Lokalne skupnosti naj bi bile suverene, čeprav obstajajo

tendence po povezovanju, koordinaciji in centralizaciji. Ločini vladajo karizmatični in navdihnjeni posamezniki, ki lahko imajo formalne funkcije (pridigarji, vodje) ali pa tudi ne. Primer izjemno centralizirane ločine so prav Jehovove priče, kar je v nasprotju s splošno tendenco poudarjanja odsotnosti hierarhije in pomembnosti posameznikovih prizadevanj pri zveličanju. Svoj časopis Stražni stolp izdajajo z enakim besedilom v več tujih jezikih (Flere, Kerševan, 1995:91).

Stark pravi, da vrednote, ki jih ločine zavračajo, pogosto niso le tiste, značilne za nek čas in prostor, v katerem nastajajo, marveč tudi bolj splošne, lahko bi rekli »civilizacijske vrednote«, na primer laično znanje, znanost in učenost (Stark, 1966:131).

Ločina naj bi torej temeljila na sovražnem stališču do vladajoče družbene ureditve in njenih institucij. Iz tega lahko sklepamo, da je pojav sekt toliko bolj verjeten, kolikor bolj so vladajoče ustanove toge, represivne, nedovzetne za spremembe in prilagajanje, pristranske. V obratnem primeru; torej če v družbi in kulturi obstaja strpnost in pluralizem, pa naj bi bila verjetnost za oblikovanje ločin manjša.

Stark meni, da gre pri družbeni bitnosti ločin za družbeno in psihološko deprivacijo (oropanje, odvzem). Prihaja do odtujitve te skupine od širše družbe, do kompenzacije in nadkompenzacije ter do verske oblike protesta (Stark, 1966).

Sociolog Beckford pa meni, da je za ločino, bolj kot nauk sam, značilna miselnost »železnega determinizma«, prepričanje, da se približuje konec sveta, ki narekuje takojšnjo akcijo (za širjenje nauka), in prepričanje o absolutni resničnosti nauka (Beckford, 1978:172,121).

Stopnja konformizma (prilagajanja) okolju je pri ločinah visoka, če vladajoča družba ni sovražna do njih. Če njihova notranja tendenca prilagajanja okolju prevlada, se lahko prelevijo v denominacijo (nekateri govorijo raje o etablirani sekti) ali celo v cerkev. V smeri prilagajanja pa delujejo tudi notranje in zunanje ovire, ki sekti onemogočajo, da bi dlje časa živela v izvorni obliki. Nekateri so mnenja, da je sekta omejena le na eno generacijo, potem pa nujno nastanejo do spremembe, kar pa konkretno za Jehovove priče ne velja, saj se je sodobna zgodovina Prič začela že pred več kot sto leti. Če pa spremembe vseeno nastanejo, so razlogi za to naslednji: nezmožnost obdržati visoko raven entuzijazma, potreba po prilagajanju okolju, relativna ekonomska blaginja, do katere pripelje metodično in asketsko

življenje (ki je pri ločinah pogosto), razočaranja zaradi neuresničitve v nauku napovedanih dogodkov, ki so običajno apokaliptične narave.

Po W. Starku lahko nastanejo do naslednje spremembe:

- uničenje sekte ali njenih članov, do česar pride zaradi zaostritve konfrontacije z okoljem (sodobna primera: Jonestown in Waco). Sem sodijo tudi individualni in kolektivni samomori;
- umik, ki je lahko fizičen (emigracija: angleški puritanci v kolonije v Severni Ameriki, duhoborci v Kanado), ali družben, na primer s prepovedjo sklepanja zakonske zveze z nečlani, s prepovedjo skupnih obredov z nečlani, bivanje zunaj naselij (staroobranci v Rusiji);
- delitev sekte na več novih skupnosti (k temu prispevajo neizpolnjene napovedi iz nauka, na primer datuma adventa, apokalipse ter karizmatične osebnosti);
- prilagajanje (k temu prispeva menjava generacij – prihodnje nimajo več izvirne verske zagnanosti, poskusi institucionalizacije, rutinizacije verske gorečnosti, ekonomska promocija tistih, ki jih je urejen in deloven način življenja pripeljal s slabega do ugodnejšega družbenega položaja) (Stark v Kerševan, 1995:93).

To vse sicer vodi k prelevitvi v denominacijo, vendar sta R. Stark in W. S. Bainbridge z empiričnim raziskovanjem sekt v ZDA ugotovila, da je večina današnjih sekt starih in da so spremembe redke ter počasne. V daljšem obdobju (stoletje ali dve) kažejo tendenco preživetja, tendenca po prilagajanju in prelevitvi v denominacijo pa je redka. Članstvo ločin izhaja predvsem iz vrst potomcev članov (Stark in Bainbridge, 1981: 20).

Stark in Bainbridge predlagata drugačno razvrstitev sekt, in sicer jih razvrščata glede na stopnjo napetosti med sekto in družbo. Ta napetost pa zajema:

- razliko v nazorih;
- antagonizem, ki izhaja iz te razlike;
- ločitev glede družbenih stikov, izolacijo.

Napetost razdelita v šest stopenj, in sicer od najnižje do najvišje ter kot primer šeste, najvišje, ekstremne stopnje napetosti med družbo in sekto podata ravno Jehovove priče:

1. nizka napetost se kaže pri skupinah, ki so se dejansko prilagodile družbenemu okolju;
2. zmerna napetost kaže na to, da poteka proces prilagajanja;
3. pri zmerno visoki napetosti pripadnike ločine štejejo za ugledne;
4. visoka stopnja napetosti je značilna za pravo ločino, čeprav je tudi tu verjetno že prišlo do prilagajanja (npr. v ZDA sekta nazarenov, ki je prepovedala ogled filmov, je pa kasneje dovolila gledanje televizije);
5. zelo visoka napetost je pri sektah, ki poudarjajo govor v jezikih in moč posameznikov (predvsem pridigarjev), ki zdravijo ter podobne oblike, kjer gre za t. i. karizmatično religioznost;
6. ekstremna napetost obstaja pri sektah, ki so predmet posmeha in ki so izolirane od okolja (sem spadajo Jehovove priče) (glej Flere, Kerševan, 1995: 93, 94).

Ker se Jehovove priče predstavljajo kot krščanska verska skupnost, si bomo ogledali še glavne posebnosti krščanskih ločin in poiskali, katere od teh so tudi značilnosti Jehovovih prič.

Najpogostejše posebnosti krščanskih ločin so:

- *fundamentalizem* (gojitev t. i. fundamentalne, to je docela nekritične razlage Svetega pisma, ki se krčevito oklepa vsake besede; Biblija je dobesedno resnična);
- *ekskluzivizem* (ne priznavajo, da bi poleg njihove poti obstajala še katera druga, ki bi peljala k odrešenju);
- *elitizem* (sebe imajo za elito, izbrance);
- *subjektivizem* (osebno prizadevanje in pobožnost temeljita na zasebnem doživljanju);
- *iracionalnost* (ne menijo se dosti za znanstveno razlago nauka in za znanost nasploh);
- *pomen izrednih pojavov* (osebna razodetja, videnja, preroštva, ekstatični pojavi in obsedenost z nadčutnim imajo odločilno vlogo);
- *eshatološka* (končnostna) usmerjenost (napovedujejo konec sveta, skorajšnji veliki preobrat, ki mu bo sledilo tisoč let sreče na zemlji (milinarizem));
- *separatizem* (zapiranje pred drugače mislečimi, medsebojna pomoč in solidarnost);
- *misijonska vnema* (prepričani so v svoje božje poslanstvo),
- *protiekumenizem in protidialoškost*.

Obstajajo torej značilnosti, ki so vsem sektam skupne (kot sta na primer zavračanje vladajoče ureditve in napetost do njih), kot tudi posebnosti, ki veljajo za vse krščanske ločine. Vendar pa so med sektami precejšnje razlike (njihova organiziranost, možnost in način doseganja odrešitve, zveličanja, odnos do družbenega življenja), ki so prav sociološko najbolj zanimive. Z razlikami se je ukvarjal znani britanski sociolog B. Wilson in izdelal štiridelno razdelitev ločin, pri čemer je meril predvsem na protestantske ločine, in sicer:

- konverzijske – spreobrnitvene ločine (spreobrniti želijo ves svet, so optimistične, imajo sovražno stališče do vseh dosežkov modernosti, do cerkev in denominacij). Sem spadajo skupnosti, ki poudarjajo dobesedno razumevanje Svetega pisma (na primer Armada odrešitve) in binkoštna sekte;
- adventistične – revolucionistične ločine najavljajo prihod korenite spremembe, prisegajo na Biblijo, vstajanje od mrtvih štejejo za najpomembnejši eshatološki dogodek;
- introverzijske (k notranjosti usmerjene) – pietistične (čustveno pobožne) ločine: za njih je značilen umik iz družbe, usmerjenost v onostranskost, želijo izboljšati svoj lik pred bogom, člani sekte se štejejo za duhovno elito, ki bo v prihodnosti zveličana. Primeri so kvekerji in t. i. gibanja svetosti;
- gnostične ločine poudarjajo poseben del nauka, ki ga je možno doseči le s posebnimi intelektualnimi in emotivnimi napori, uspeh, srečo v življenju, zveličanje na tem svetu, razvijajo nove razlage Biblije, zlasti razlago, da je biblijsko besedilo alegorično – prispodoba, druga oblika). Primer je Krščanska znanost.

Wilson je kot kriterij za razdelitev uporabil tip odnosa ločine do vrednot in razmerij v družbi ter soteriološki in eshatološki nauk (Wilson, 1959:3-15).

2.2 NOVA RELIGIJSKA GIBANJA

Termina sekta in kult v splošni rabi označujeta množico religijskih skupin, ki so začele nastajati na Zahodu že ob prehodu v 20. stoletje, intenzivno pa so se začele pojavljati v šestdesetih letih 20. stoletja. Ta dva termina sta obremenjena s pejorativnim nabojem, saj implicitno vključujeta predpostavko o manjvrednosti sekt oz. kultov v primerjavi s cerkvami. Nastala sta znotraj judovsko-krščanskega kulturnopojmovnega sistema in sta kot taka neprimerna za analizo religijskih skupin iz drugih, še posebej azijskih tradicij.

Beseda sekta (ali v angleško govorečem svetu beseda kult) v vsakdanji, nestrokovni rabi vsebuje slabšalni pomen, saj je v javni rabi pogosto neločljivo povezana s stereotipi o družbeno škodljivih, deviantnih organizacijah, ki zaradi različnih nelegalnih aktivnosti in zaradi »prevarantskih« tehnik novačenja članov (kot so npr. pranje možganov, mentalna manipulacija, nadzor duha ipd.) niso »prave« religije. Zaradi zavajajočega pomena termina kult in sekta so se številni strokovnjaki že v sedemdesetih letih začeli zavzemati za njuno zamenjavo z nevtralnejšim izrazom »nova religijska gibanja« (v nadaljevanju NRG). Njena nadaljnja uporaba bi namreč pomenila podpiranje tistih skupin, ki termina namenoma uporabljajo kot »družbeno orožje« v boju z novimi in drugačnimi verskimi skupnostmi (Richardson 1998:37).

3. JEHOVOVE PRIČE

3.1 KAJ VERUJEJO JEHOVOVE PRIČE

- Biblija je Božja beseda, zanesljivejša od izročil;
- pri čaščenju se ne sme uporabljati podob;
- spiritizma se je treba izogibati;
- verjamejo, da je satan nevidni vladar sveta;
- Bogu je ime Jehova;
- Kristus je Božji sin in je Bogu podrejen, je Božje stvarjenje;
- umrl je na kolu in ne na križu;
- z njegovim človeškim življenjem je bila plačana odkupnina za poslušne ljudi;
- Kristus je vstal od mrtvih kot nesmrtna duhovna oseba, vselej je navzoč v duhu;
- kraljestvo pod Kristusom bo zemlji vladalo v pravičnosti in miru, na Zemlji bo omogočilo idealne življenjske razmere;
- zemlja ne bo nikoli uničena in nenaseljena;
- Bog bo sedanjo stvarnost odstranil v bitki Harmagedon, v kateri bodo hudobni za večno uničeni, ljudje, ki jih Bog priznava, pa bodo prejeli večno življenje;
- ljudje umiramo zaradi Adamovega greha, upanje pa je vstajenje;
- samo mala čreda, 144.000, gre v nebesa in bo vladala s Kristusom; oni so ponovno rojeni kot duhovni Božji sinovi;
- molitve morajo biti naslovljene samo k Jehovu po Kristusu;
- kristjan ne sme sodelovati v medverskih gibanjih, na splošno mora biti ločen od sveta;
- prav tako so prepričani, da s sprejemanjem krvi v telo, skozi usta ali žile, se kršijo Božji zakoni.
- prakticirajo krst s popolno potopitvijo, ki simbolizira posvetitev;
- pravi kristjani z veseljem javno oznanjujejo svetopisemsko resnico.

Poleg vseh naštetih verovanj Jehovove priče navajajo svetopisemske citate, s katerimi utemeljujejo svoja verovanja (Kdo so Jehovove priče, 2000:13).

3.1.1 OSNOVNA MORALNA NAČELA JEHOVOVIH PRIČ

Vsak posameznik v krščanski občini kjerkoli na svetu je dolžan skrbeti za moralno čistost. Jehovove priče se zavedajo, da so dolžne za to skrbeti, in sicer:

- Jehovove priče se trudijo, da ne lažejo, ker jih Sveto pismo uči, da lažnivci ne bodo podedovali Božjega kraljestva;
- Jehovove priče ne kradejo. Če kdo nima sredstev za preživetje, mora uporabiti drugačen pošten način za njihovo pridobitev; za pomoč mora prositi;
- Jehovovim pričam je prepovedano pijančevanje, zmerno pitje alkohola je dovoljeno;
- Jehovove priče ne smejo uživati nobenih drog, ki zasvojijo. Če pa je nekdo bolan in potrebuje kakšno pomirjevalo za lajšanje bolečin, mu je to dovoljeno;
- Jehovove priče ne smejo uživati tobaka. Vendar jih dosti poskuša kajenje opravičiti s tem, češ da v Svetem pismu nikjer ne piše, da je prepovedano kaditi. Vendar pa piše, da je treba telo ohraniti čisto. Da se ne sme kaditi, ni priporočilo, temveč moralno merilo, ki ga morajo upoštevati;
- Jehovovim pričam je prepovedano nečistovanje, prešuštvo, spolni odnosi z nekom istega spola oziroma kakršnokoli drugo nedovoljeno spolno vedenje (v praksi to pomeni spolno vzdržnost do poroke). Dolžni so se izogibati stvarem, ki bi lahko prispevale k takšnemu vedenju: ne berejo pornografske literature in ne gledajo pornografskih filmov, izogibajo se spogledovanju na delovnih mestih, itd.;
- Jehovovim pričam so prepovedane vse oblike hazarderstva, torej iger na srečo (Jehovove priče in izobraževanje, 1995:24).

3.2. ZGODOVINA JEHOVOVIH PRIČ

3.2.1 Ime Jehovove priče

Preden se posvetimo zgodovini Jehovovih prič oziroma njihovem nastajanju, si pogledajmo, od kod izvira njihovo ime.

Jehovove priče so si svoje ime izbrale same. Ime je opisno in naj bi kazalo na to, da pričajo za Jehovo, za njegovo božanstvo in njegove namene. Trdijo, da je »Jehova« osebno ime in se nanaša na vsemogočnega Boga in Stvarnika vesolja. Pri tem navajajo psalm 83:18: »Da

spoznajo, da si ti, ki ti je ime Jehova, sam Najvišji nad vesoljno zemljo.« (Kdo so Jehovove priče?, Kaj verujejo?, 2000:4).

Jehovove priče navajajo tudi 43. poglavje Izaija kot osnovo, da je njihovo ime biblijsko. Po njihovem razumevanju naj bi bili bogovi narodov povabljeni, da pripeljejo svoje priče, ki bodo dokazale njihovo pravičnost ali pa, da bi slišali priče na Jehovovi strani in spoznali resnico. Bog naj bi tam naznanjal: »Vi ste moje priče, govori Gospod (Jehova), in moji služabniki, ki sem jih izvolil, da spoznate in mi verjamete in uvidite, da sem jaz. Pred menoj ni noben bog nastal in za menoj ne bo nobeden. Jaz, jaz sem Gospod (Jehova), razen mene ni rešitelja« (Izaija 43:10, 11, Ekumenska izdaja).

Bog Jehova naj bi imel svoje priče že tisoč let pred Kristusom. Tudi Jezus pred Poncijem Pilatom izjavi: »Zato sem rojen in zato sem prišel na ta svet, da pričujem za resnico« (Janez 18:37, Ekumenska izdaja). Svojim učencem pa pravi: »Prejeli boste moč Svetega Duha, ki bo prišel na vas in boste moje priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji ter do skrajnih mej sveta« (Apostolska dela 1:8, Ekumenska izdaja). (Verske skupnosti v Sloveniji, 1994:55,56)

Ime Jahve ali Jehova se v hebrejski Bibliji pojavlja 7000-krat (natančno 6828-krat). To ime je zapisano s štirimi črkami, in sicer z JHVH, ker so v hebrejščini pisali samo soglasnike. To je sveti tetragram, ki pomeni »Jaz sem«. Iz spoštovanja ga ljudje niso izgovarjali; kadar so na glas brali Sveto pismo, so ga nadomestili s hebrejsko besedo Adonai, kar pomeni gospod, gospodar; grški prevod je Kyrios, latinski pa Dominus. Tako, da v modernih biblijskih prevodih najdemo za božje ime Jahve, naziv oz. ime Gospod ali Bog. Judovski učenjaki so med 6. in 9. stoletjem po Kristusu, hebrejski tekst vokalizirali; v ime JHVH so postavili oznake samoglasnikov iz besede Adonai. V 12. stoletju so kristjani brali hebrejski tekst kakor je bil vokaliziran, torej Jehova. JHVH se je verjetno izgovarjal Jahve (Škafar v Sprung, 1997:5).

J.F. Rutherford, naslednik C.T. Russela (ustanovitelja Jehovovih prič) je leta 1926 izdal knjigo »Osvobojenje«, ki se začne z besedami: »Vi ste moje priče, da sem Bog.« Od takrat so raziskovalci Svetega pisma v ospredje postavljali sledeči stavek: »Vi ste moje Priče, govori Jehova, in jaz sem Tvoj Bog.« Ime Jehovove priče je v uporabi od leta 1931, ko so ga julija istega leta na kongresu v Columbusu (Ohio, ZDA) uradno sprejeli (Ebnetter, 1963:10).

3.2.2 Jehovove priče in njihov začetek

Sodobna zgodovina Jehovovih prič se je pričela pred nekaj več kot sto leti. V zgodnjih sedemdesetih letih 19. stoletja je začela delovati neopazna biblijska študijska skupina v delu današnjega Pittsburgha v ZDA. Do leta 1880 so se iz te majhne skupine razširile v bližnje dežele mnoge krščanske občine. Mnogi so evangelizirali po hišah in ponujali biblijsko literaturo. Pri zainteresiranih ljudeh so začeli biblijsko preučevanje na njihovih domovih. Glavna centrala Jehovovih prič se od leta 1909 nahaja v Brooklynu, New York (Verske skupnosti v Sloveniji, 1994:56).

Na začetku, leta 1872, je bila le peščica vernikov, ki je do leta 1980 narasla na članstvo več kot 2 milijona ljudi v približno 200 državah. Danes bi jih naj bilo v svetu 4 do 5 milijonov, po drugih podatkih pa celo 12 milijonov. To gibanje je podkrepjeno z drugačnimi biblijskimi verovanji, z učinkovito družbeno organizacijo in s prepričanjem, da se zgodovinska doba bliža h koncu (Eliade, 1987:564).

Začetnik Jehovovih prič je **Charles Taze Russell**. Rodil se je leta 1852 v Pensilvaniji, kot drugi sin Josepha in Elize Russell. Vzgojen je bil kot prezbiterijanec (starši so bili pripadniki prezbiterijanske cerkve), vendar je prestopil k liberalni Kongregacijski cerkvi, a je tudi to kmalu zapustil (Škafar, 1998:235).

Čeprav si je prizadeval biti dober vernik svoje prezbiterijanske Cerkve, ni mogel razumeti kalvinističnega nauka o predestinaciji, ki uči, da je vsak človek že vnaprej določen za raj ali za pekel ne glede na zasluge ali krivdo. Pri svojih sedemnajstih letih je brez predhodne izobrazbe začel preučevati Sveto pismo. Dolgo se je bojeval z verskimi dvomi (Ebner, 1963:1).

Po svoji interpretaciji Kristusove zapovedi: » Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo« (Mt 5,44), je prišel do zaključka, da ni pekla in večnih kazni v njem. V veliko uteho mu je bilo, ker so tudi adventisti učili, da pekla ni in da bodo hudobni popolnoma pokončani (Snoj, 1933:4).

Nekega dne je naletel na adventističnega pridigarja, ki je razlagal nauk o naravni smrtnosti duše, o neobstoju pekla in o tisočletnem kraljestvu, v katerem bo vladal Kristus s svojimi

izbranci, satan in njegova oblast pa bosta popolnoma uničena. Ta nauk mu je bil všeč in tako je postal oznanjevalec adventistične ločine. Prišel je pod vpliv adventističnega poučevanja Williama Millerja in se družil z ločino adventistov, a se je ločil tudi od nje. Adventisti so takrat za leto 1874 oznanili, da bo konec sveta in da bo Kristus prišel na zemljo. Ker se ni zgodilo ne eno ne drugo, je Russell izdal knjigo »Namen in način Kristusovega prihoda«, v kateri razvija svojo misel o duhovnem in nevidnem Kristusovem prihodu na svet. Tako bi se naj zavaroval pred sramoto, ki so jo doživeli adventisti (ves čas so napovedovali nove termine za Kristusov prihod). Ta knjiga kot tudi Russellov nauk adventistom nista bila všeč in tako se je začel od njih oddaljevati. Leta 1877 je izdal knjigo »Trije svetovi ali načrt odrešenja« (Three Worlds or Plan of Redemption). V tej knjigi je s pomočjo Svetega pisma izračunal tri obdobja v božjem odrešenjskem načrtu:

1. od stvarjenja do vesoljnega potopa (leta 2370 pred Kristusom; to obdobje imenuje »tedanji svet«),
2. od vesoljnega potopa do vzpostavitve Božjega kraljestva na Zemlji leta 1914; to obdobje imenuje »sedanji hudobni svet«;
3. leta 1914 nastopi tisočletno kraljestvo in nato večno kraljestvo na »novem nebu« in na »novi Zemlji«; to bo »prihodnji svet«, ki bo trajal celo večnost.

Leta 1878 je dokončno prekinil stike z adventisti in osnoval svoj krožek za raziskovanje Svetega pisma, ki je postal zibelka skupnosti Jehovovih prič (Sprung, 1997:111, 112).

Russell je pri razlagi Svetega pisma izključeval tujo pomoč. Domišljal si je, da dotlej še nihče ni pravilno doumel Svetega pisma in da je on od Boga poklican, da Sveto pismo pravilno tolmači. Prepričan je bil, da Sveto pismo ne potrjuje cerkvenega nauka o peklju: to, kar se v navadnem govoru imenuje pekel, je ali podzemlje ali pa večna smrt duše in telesa. Leta 1878 je pojasnil, da je Gospod pridržal svojo božansko moč zase, da so mrtvi že vstali in kar ostane je zbiranje še živih Gospodovih izbrancev. Leto pozneje je izdal svoj časopis *Sionski stražni stolp in glasnik Kristusove prisotnosti* (*Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presence*), ki še danes izhaja pod imenom Stražni stolp (Watch Tower). V tem času ni več veroval v cerkveni nauk o Trojici in neumrljivosti duše. Oznanjal je, da pekel ni nič drugega kot stanje brez zavesti. Na podlagi prirejenih računov iz Biblije je oznanil, da bo leta 1914 konec sveta (Škafar, 1998:235-237).

Leta 1881 je ustanovil poslovno podjetje »Zion's Watch Tower Tract Society« (Družba sionskega stražnega stolpa in traktatov) z edinim namenom širiti sporočilo Jehovovih prič in

druge Russellove spise verske vsebine. Ta družba se je kasneje preimenovala v Biblično družbo Stražnega stolpa in traktatov v Pensilvaniji («Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania»); ki je prvo in najpomembnejše telo; vrhovna oblast za Jehovove priče. Do leta 1888 je delovalo okrog petdeset ljudi, ki so ves svoj čas namenili temu, da bi razširili Russellove poglede na Biblijo in pričakovani konec dobe (Eliade, 1987:564, 565).

Ta družba obstaja še danes in ima sedež v Brooklynu. Tudi pri slovenskih publikacijah je vedno navedena kot izdajatelj.

Russell je za razširjanje svojega časopisa kupil dvoje stavb za pisarno, tiskarno in prenočišča za uslužbence v Brooklynu. Nositelj tega podjetja je bil People's purpit Association, pozneje preimenovan v Družbo Stražnega stolpa in razprav (Watchtower and Tract Society). V začetku je Russell opravljaj častno službo pastorja, potem pa je postal prvi predsednik Družbe Stražnega stolpa. Poleg njega so izvolili sedem direktorjev in tri vodilne uslužbence. Russell je s pomočjo tega podjetja svoje oznanilo zelo hitro širil (Škafar, 1998:235-237).

V nekaj letih so se skupine razširile po ZDA in po mnogih drugih državah. Leta 1909 je Russell začel izdajati nov častnik »Ljudska prižnica«, ki je pisal o njegovih tedenskih pridigah. Člani te ločine so že od začetka prostovoljno prodajali razprave in knjige ter si z izkupičkom služili sredstva za preživetje. Leta 1909 je to postala obveznost vsake priče. Istega leta so le-te preselile svoj sedež v Brooklyn, New York, kjer je njihova glavna centrala in od koder od takrat vodijo mednarodne zadeve. Russell je kljub mnogim zaprekam spretno vodil to gibanje, vključujoč ločitev od svoje žene Marie Ackley Russell, leta 1913 (Eliade, 1987:564, 565).

Njegove najpomembnejše izjave so zbrane v knjigi Božji načrt dobe, v kateri obravnava zapleteno svetopisemsko kronologijo, hkrati pa skuša biblične dogodke razlagati za svoj čas. Za njega je bila mera Božje potrditve njegovega gibanja število prodanih primerov časopisov in knjig. Dobil je idejo o prodaji od vrat do vrat, kar so pozneje izkoristili še drugi trgovci za prodajo svojega blaga. Izmisлил si je t. i. kongresne vlake, s katerimi je potoval po Ameriki in prirejal izvrstno organizirana predavanja (v svojem življenju naj bi opravil krog 30.000 predavanj). Prepotoval je skoraj ves svet in oznanjeval svoj nauk. Imel se je za preroka. Njegovi plačani članki so se tedensko tiskali v 2000 časopisnih naslovih. Nastavil je 70 stalnih potujočih pridigarjev («romarjev»), ki so ves svoj prosti čas in vse zmožnosti žrtvovali

za širjenje njegovih idej, in 700 drugih, ki so vsaj nekaj svojega prostega časa posvečali njegovemu delu. Russell je prvi za propagando svojih idej in gibanja uporabljal gramofon s svojimi govori. Da bi se lahko čim več knjižic in letakov brezplačno ali po nizki ceni razdelilo med ljudi, je ustanovil t. i. traktatno blagajno. Za širjenje ideje je žrtvoval tudi vse svoje privatno premoženje. Njegovo iznajdljivost razodeva dejstvo, da je celo kino postavil v službo svoje ideje. Ustvaril je film »Fotodrama stvarjenja«, ki je bil eden prvih zvočnih filmov. Z diapozitivi in zvočnim filmom so zajeli čas od ustvarjanja zemlje do konca Kristusove tisočletne vladavine, v smislu Russellovega nauka. Mnogo fotografij je bilo posnetih v Palestini. V pojasnitev filma je Russell napisal tudi knjigo »Fotodrama stvarjenja« (Snoj, 1933:7, 8).

Russell je 40 let napovedoval, da bo leta 1914 prenehala vsa beda na svetu in da bo napočila zlata doba tisočletnega kraljestva miru. Čim bliže je bilo leto 1914, tem bolj je bil negotov. Razširil je naslednjo tezo: »Ne vemo natančno, kako dolgo bo trajalo človeštvo potem, ko bo nastopil konec časa in se Gospod ne bo razodel v gorečem grmu.« Ko so njegove napovedi za leto 1914 niso uresničile, ampak je namesto tega izbruhnila svetovna vojna, so ga nekateri resni privrženci zapustili. On pa ni nehal upati in je po novem računanju prestavil leto pričakovanega konca na leto 1918 (Škafar, 1998:236).

Z obrazložitvijo, da se tudi judovska doba ni končala z letom 30 po Kristusu, ko je Jezus javno nastopil, ampak tri in pol leta kasneje, z Jezusovo smrtjo, je bilo potemtakem logično, da se mora nastop teh pomembnih dogodkov tudi premakniti naprej za tri leta in pol. Tako je spet za nekaj časa rešil svoje stališče. Pred nadaljnjim krpanjem teorije ga je rešila smrt. Leta 1916 je na poti iz Los Angelesa proti Kansas Cityju na vlaku umrl (Snoj, 1933:9).

Po Russellovi smrti so nastopila leta notranje in zunanje krize. Med najstarejšimi člani družbe je nastal nekak upor, ki ga je Russellov naslednik **Joseph Franklin Rutherford** zadušil z izključitvijo petih »slabih služabnikov«. Rutherford se je rodil 8. novembra 1869 v državi Missouri. Vzgajan je bil v baptistični veri, vendar se je po študiju prava pridružil Russellovem gibanju. Od leta 1907 je bil njegov bližnji sodelavec in pravni svetovalec (Ebneter, 1963:7).

Rutherford je spremenil marsikatero Russellove nauke. Namesto Russellovih »Študij Sv. pisma« so izšle nove publikacije, ki so se imenovale »Božja harfa«. V spisu »Milijoni sedaj živečih ljudi ne bodo umrli« je naznanil veliko preobrazbo za leto 1925. Rutherford je imel

verigo radijskih postaj, prek katerih so se sočasno prenašali njegovi govori. Kasneje je uporabljal gramofon in tako so bili njegovi sledilci znani po škatlah z gramofoni, s katerimi so predvajali njegove govore. Izmisлил si je metodo »nogo med vrata«, če bi slučajno domačin hiše dobil idejo, da jim zaloputne vrata pred nosom. Agresivni stil je bil zapoved vsakemu oznanjevalcu. Do njegove smrti, 1942, je število članov naraslo na 135.000 (Trstenjak, 1997:64).

Tudi on je upal, da bo videl novi svet. Ob naraščanju organizacije je pojasnil, da bodo številni verniki morali ostati zadovoljni kar z večnim življenjem na zemlji in da bo le 144.000 ljudi doseglo nebeško slavo. Po Russellovem mnenju je dana edina pot za povezavo z Bogom v Družbi Stražnega stolpa. Pravi Božji nauk oznanja teokratska organizacija, to je ta, ki ji vlada Jehova po Družbi Stražnega stolpa. Torej družba naj bi bila vidni Gospodov zastopnik na zemlji. Prepričana je, da je pridiganje in oznanjevanje pomembnejše od molitve in študija Svetega pisma. Rutherford je bil sposoben organizator in je gibanje prepričal, da so uporabljali moderne metode reklamiranja in komuniciranja. Pod njegovim vodstvom so Jehovove priče v veliki meri razširile članstvo, glasnost svojih publikacij, število svojih delavcev in mednarodno področje delovanja. Od leta 1922 delujejo po hišah in poučujejo ljudi o resnični božji volji (Škafar, 1997:236, 237).

Tretji predsednik te družbe je bil **Nathan Homer Knorr**, ki se je leta 1905 rodil v Bethlehemu, v Pensilvaniji. Jehovove priče so ga začele privlačiti že pri šestnajstih letih in kmalu za tem je postal njihov redni delavec. Delal je v tiskarskem obratu v Brooklynu, napredoval v višji položaj in postal glavni pri vseh tiskarskih operacijah. Leta 1935 je postal pomožni predsednik družbe. Pod njegovim vodstvom so se Jehovove priče še bolj razvijale (Eliade, 1987).

Organizacijo je razširil na mednarodno raven. Odprl je biblijsko šolo »Gilead«, kjer v pet in pol mesečnih tečajih moški in ženske z vsega sveta, ki so v službi »pričevanja« že preizkušeni, dobijo višjo izobrazbo. Postavil je upravno strukturo, ki je s pomočjo te šole mnogo Jehovovih prič izobrazila za misijonarje in misijonarke oz. »pridigarje zadnjih dni«. Centrala postavi nadzornike, ki spremljajo in nadzorujejo vsakogar. Dobijo knjige s svetopisemskimi resnicami in pripomočke za pridigarsko šolo. Njihovo šolanje se nadaljuje v smeri tehnike govora in taktičnega nastopa (Škafar, 1997:237).

Knorr je dal novo zapoved Jehovovim pričam: »Bodite sladki!«, torej prijateljski do drugih in polni obzirnosti. Taktika se izdeluje v vrhu, posamezniki pa morajo samo slepo poslušati. Ne dopušča se nikakršna improvizacija ali inovacija. Vsaka Priča se mora naučiti dobrega in lepega vedenja in se pri vratih predstaviti in oznaniti sporočilo na točno določen način. Še danes v vseh njihovih skupnostih obstajajo tečajji za oznanjevalce, kjer uporabljajo zelo nazorne vaje. Do leta 1959 so bili ti tečajji samo za moške člane, od takrat pa tudi za ženske. Da bi se lastni člani »prebudili od mrtvih« in da bi se povečala aktivnost, sedež napove konec sveta (npr. oktober 1975). To se je namreč pokazalo kot izvrsten stimulans; čeprav se ni nič zgodilo, saj je število članov znatno naraslo (Trstenjak, 1997:64).

Knorr je bil neutrudljiv delavec, učinkovit pridigar, svetovni popotnik in sposoben administrator. Od leta 1953 imajo Jehovove priče natančno določen program za delovanje po hišah. Vsaka priča naj bi bila usposobljena za učinkovito oznanjevanje na hišnem pragu. V 3 do 8 minutah naj bi pridigar pred vrati informiral prebivalce o namenu in nauku Jehovovih prič. Oblikovanje te organizacije je bilo končano leta 1961. Čeprav je Knorrov naslednik postal Frederick W. Franz, se je administrativno vodstvo preselilo k upravnemu telesu, kjer nobena oseba nima najvišje avtoritete.

Knorr je umrl leta 1977 in od takrat naprej Jehovove priče vodi direkcija s središčem v Brooklynu. Iz centrale v Brooklynu dobivajo pisna službena navodila, navodila organizacije in pravila o vedenju (Škafar, 1997:237).

Leta 1989 je skupnost Jehovovih prič štela okrog 3.624.000 članov, razdeljenih v 60.192 lokalnih kongregacij. Za širjenje vere je bilo po njihovih izračunih do takrat porabljenih 785.000.000 ur. Čez 350 radijskih postaj ves čas oddaja sporočila Jehovovih prič. Njihove tiskarne so med največjimi na svetu in na leto natisnejo okrog 300.000.000 barvnih primerkov časopisa Stražni stolp in Prebudite se! (Trstenjak, 1997:64).

Družba Stražnega stolpa je postala odlično zastavljena organizacija po vsem svetu, vendar ji ni uspelo premagati nauka o zadnjih dneh. Konec znova in znova predstavljajo, kar pri Pričah povzroča nejevoljo (v novejšem času je bil določen za leto 1996). Tu je razlog, da se je nauk Jehovovih prič začel obračati v smer zemeljskega kraljestva Boga Jehove, ki bo uredil svoje kraljestvo na zemlji in Priče bodo v njem živele (Škafar, 1997:237).

3.3 ORGANIZACIJA JEHOVOVIH PRIČ

Centrala in vodilno telo imata svoj sedež v Brooklynu, New York. Trenutno je v njem dvanajst posameznikov, ki delujejo v šestih odborih. V teh odborih sodeluje še več drugih oseb. Ti odbori odločajo na podlagi poročil iz posameznih podružnic, in sicer o ključnih stvareh, ki se nanašajo na organizacijo v svetovnem pogledu (o vsebini revij in knjig, organizaciji kongresov itd.). Podružnični odbori pa odločajo o zadevah v posamezni državi.

Prvo in najpomembnejše telo je Pensilvanijska biblična družba Stražnega stolpa in razprav (Watchtower Bible and Tract Society of Pennsylvania), registrirana leta 1884. Ima področje delovanja in podružnice v več kot 200 državah. V podružničnih uradih prostovoljci pomagajo tiskati in odpošiljati biblijsko literaturo. Dajejo tudi navodila za organiziranje oznanjevalskega dela. Pri vodenju le-tega v državah, kjer to delo opravljajo, uporabljajo različne organizacijske stopnje. Vse skupaj organizira in vodi Upravni organ iz svetovne centrale v Brooklynu, ni pa isti (po razlagi Jehovovih prič) s predstojništvom Družbe Stražnega stolpa. Upravni organ se ima za versko-duhovno ustanovo, šteje 18 članov, v njem so predsednik in direktorji. Vsako leto pošilja predstavnike na več področij, kjer se posvetujejo s predstavniki podružnic vsakega območja. Vsaka podružnica ima podružnični odbor (od tri do sedem oseb), ki nadzoruje delovanje v deželah, za katere je pristojen. Država ali področje, za katero je pristojna posamezna podružnica, je razdeljeno v okrožja oz. območja, ta pa na okraje oz. pokrajine. Vsak okraj obsega kakšnih 20 verskih občin. Ozemlje Republike Slovenije obsega eno področje, ki je razdeljeno na dve okrožji. Območni oz. okrožni nadzornik redno obiskuje okraje oz. pokrajine v svojem okrožju, v določenih časovnih presledkih. V Sloveniji deluje nekaj nad trideset verskih občin Jehovovih prič, ki imajo dvakrat na leto okrajni shod oz. pokrajinski sestanek. Okrajni nadzornik pa obišče vsako občino v svojem okraju dvakrat letno. Med temi obiski pomaga Jehovovim pričam pri organizaciji in opravljanju službe oznanjevanja (evangeliziranja) na območju verske občine. Krajevna verska občina je s svojo kraljestveno dvorano središče, od koder okolici oznanjajo »dobro vest« (veselo oznanilo). Področje verske občine je razdeljeno na manjša področja. Ta se razdelijo posameznim pričam, ki potem obiskujejo ljudi, ki tam živijo, in se z njimi pogovarjajo. V vsaki občini, ne glede na to, ali šteje samo nekaj ali pa skoraj dvesto prič, so postavljeni starešine, ki so zadolženi za razne dejavnosti. »Dobro vest« oznanja vsaka Jehovova priča, ne glede na to, ali služi v svetovnem središču, podružnici ali v neki občini (Verske skupnosti v Sloveniji, 1994:58).

Poročila o tej dejavnosti se pošiljajo v svetovno središče, kjer o tem vsako leto sestavijo in objavijo Letno knjigo. Prav tako se v izdaji Stražnega stolpa od 1. januarja objavlja tabela delovanja. Obe izdaji vsebujeta obširno poročilo o tem, kaj so Jehovove priče v obdobju enega leta opravili, dosegli pri oznanjevanju za Jehovo in njegovo kraljestvo pod Jezusom Kristusom.

Letna knjiga 1990 npr. poroča, da je bilo leta 1989 na svečanosti v spomin na Jezusovo smrt prisotnih 9.479.064 prič in zainteresiranih oseb. V službenem letu 1989 so Jehovove priče porabile več kot 835.000.000 ur za oznanjevanje dobre vesti, krstilo pa se je 263.855 oseb. Prav tako so oddali na stotine milijonov izvodov literature (Jehovine priče v dvajsetem stoletju, 1990:25, 26).

Dve izdaji (Letopis in Stražni stolp) podrobno poročata o tem, kaj se vsako leto doseže pri pričevanju za Jehova in njegovo Kraljestvo pod Kristusom Jezusom. V zadnjih letih je vsako leto približno 14.000.000 Prič in zainteresiranih ljudi obiskalo slovesnost v spomin na Jezusovo smrt. Jehovove priče vsako leto porabijo več kot 1.000.000.000 ur za oznanjevanje dobre novice, krsti pa se po več kot 300.000 novih ljudi. Razdelijo tudi na stotine milijonov izvodov literature (glej: www.watchtower.org/languages/sv/library/jt/article_07.htm, datum dostopa 25.6.2005).

3.3.1 Financiranje delovanja Jehovovih prič

V kraljestvenih dvoranah in na kongresih Jehovovih prič nihče ne zbira prispevkov. Postavljene so samo zbiralne skrinjice, tako da vsakdo, ki lahko in to želi, kaj prispeva. Nihče ne ve, koliko da drugi. »Ko je Jezus govoril o tempeljski zakladnici v Jeruzalemu in o teh, ki so vanjo metali prispevke, je pokazal pravilno stališče: Ni pomembna količina denarja, ampak pripravljenost dajanja in duh dajanja (Luka 21:1-4)« (Verske skupnosti v Sloveniji, 1998:58).

Financirajo se izključno s prostovoljnimi prispevki. Ti prispevki so lahko denar, ki ga dajejo v prispevno škatlo v njihovi dvorani, lahko so to nepremičnine, bančni računi, delnice, obveznice, oporoke itd. V vsaki občini v dvorani enkrat mesečno preberejo finančno poročilo o prostovoljnih prispevkih (o količini finančnih sredstev, ne o virih, ker so ti stvar vsakega posameznika) in o razporeditvi le-teh (glej prilogo 7.4, dokument 7.4.1).

3.3.2 Sestanki Jehovovih prič

Večina občin Jehovovih prič ima shode oz. sestanke trikrat na teden. Kateri sestanki so to, je določeno po celem svetu enako, dnevi sestajanj pa se od občine do občine razlikujejo. Javni shod (govor) in preučevanje Stražnega stolpa je, če je le možno, v nedeljo, kjer pa prihaja več ljudi, pa tudi v soboto. Shodi se začnejo in končajo z molitvijo. Na večini shodov pojejo tudi duhovne pesmi.

Ob nedeljah imajo dva sestanka. Najprej imajo javna predavanja oz. javni shod, ki traja 45 minut, kamor povabijo vse ljudi. Predavanje je javno, namenjeno predvsem evangelizaciji tistih, ki se zanimajo. Gre za različne teme glede na trenutne potrebe; na primer govorijo o biblijskih prerokbah, svetopisemskih načelih, o družinskem življenju, o problemih mladih, kako jih vzpodbujati, da vztrajajo, o Jehovovih stvarjenjskih delih, saj jim govori pomagajo, da si ustvarijo dober odnos z Bogom, da Jehovo spoznajo, kajti to, da je ljubeč, se kaže ravno prek njegovih del. Predavanje traja eno uro, naslednjo uro pa pride na vrsto preučevanje »Stražnega stolpa« (branje po odlomkih in razprava), ki je pravo »uradno glasilo« za stalno izobraževanje Jehovovih prič. To je njihova glavna revija že več kot sto let in to je glavna duhovna hrana, ki jo dobivajo. V večini dežel poteka sočasno, torej tiste teme, ki jih proučujejo Jehovove priče v Sloveniji, se preučujejo takrat tudi v Nemčiji, Ameriki, Italiji, na Kitajskem itd. Obravnavajo se različne teme, članki (od biblijskih prerokb, nauk, glede tega kako se vesti, o krščanski nramnosti, do spodbud za krščansko strežbo, kaj je treba popraviti, razni opomini). Namen je pomagati članom, teme pa so primerne času. Ko revijo sestavljajo, upoštevajo potrebe in predloge vseh podružnic po svetu (Sprung, 1997:11-19).

Ob torkih imajo občinsko preučevanje knjig, kjer se sestajajo v manjših skupinah. Ena skupina je v dvorani, drugi so razporejeni po stanovanjih (po dve ali tri družine skupaj). Tako se bolje spoznajo in nekateri tako lažje komentirajo. Preučujejo brošure, ki so določene. Traja eno uro, začne in konča se z molitvijo. Tukaj sistematično spoznavajo vlogo vere v lastnem življenju.

Ob četrtek imajo spet združena dva sestanka skupaj. Začnejo se s pesmijo, sledi molitev. Najprej imajo teokratično strežbeno šolo, ki se je prej imenovala šola za oznanjevanje in traja 45 minut. Tu se govorniško izpopolnjujejo. Razpored teokratične strežbene šole je določen za celo leto vnaprej. Za vsak teden je določena biblijska tema, na katero se Jehovove priče doma pripravijo, kar pomeni, da določeno snov osvojijo in potem naredijo povzetek. Za strežbeno

šolo se prijavi kdor želi pri osebi, ki to šolo vodi, in ta potem določi datum in nalogo (točko), ki jo mora opraviti. Lahko se prijavi tudi nekdo, ki ni član občine, ampak samo obiskuje shode, seveda če živi v skladu s krščanskimi načeli. Delajo po knjigi »Kako postati govorniško in učiteljsko spretnejši«. Na sestanku torej dobijo različne naloge, npr. eden se uči uvode, drugi navdušenje itd. o čemer morajo potem pet minut govoriti. Kar so napisali preberejo in nato komentirajo če je treba kaj spremeniti. Namen te šole je, da se naučijo, kako se z ljudmi (lažje) pogovarjati. Sodelovanje ni obvezno, vendar je priporočljivo. Za prehod v drugi del pojejo pesem.

Naslednjo uro je na vrsti službeni shod, ki prav tako traja 45 minut in poudarja službo oznanjevanja, pripravo za oznanjevanje. Člani imajo govore in prikaze za praktično rabo biblijskega spoznanja. Sodelujejo tudi z občinstvom in pozorni so na to, da je večina vključena v sodelovanje. Vse se konča s pesmijo in molitvijo.

Imajo še shode za terensko strežbo ob sobotah, ki trajajo od 10 do 15 minut, in na vabilu niso omenjeni. Izvajajo jih priče same in se pogovarjajo o kakšnem biblijskem stavku ali misli ter se potem dogovorijo, kako bodo šli oznanjevat.

3.3.3 Kongresi, shodi in zborovanja Jehovovih prič

Jehovove priče imajo vsako leto tudi večja zborovanja oz. kongrese, ki so zelo urejeni, saj so sad dolgotrajnih priprav in vaj. Takrat se na poseben program biblijskega pouka zbere več občin. Že več mesecev pred začetkom kongresa člani služabniki med srečanji oznanjajo, da Jehova osebno poziva po Družbi Stražnega stolpa vse Jehovove priče za mizo, polno duhovne hrane; da bo on (Jehova) v času kongresa nevidno prisoten in da od vsakega posameznika pričakuje pokorno in primerno vedenje, da bi tako zbudili prijetno občudovanje angelov in ljudi sveta (Sprung, 1997:20).

Reden del vsakega zbarskega ali zborovanjskega programa je krst novih učencev.

Mednarodne kongrese imajo vsaka štiri leta. Organizirajo se v različnih deželah, na primer v Nemčiji, Ameriki, Kanadi, kamor so povabljeni delegati iz mnogih dežel. Jehovove priče iz Slovenije so bile pred šestimi leti povabljeni na mednarodni kongres v Nemčijo.

Iz vsake občine oziroma okraja gre le nekaj delegatov, ker drugače finančno ne zmorejo. Imajo pa tudi območna zborovanja (tudi pri nas), tako da tisti, ki ne more iti na mednarodni kongres, ni nič prikrajšan, ker je večina programa enaka. Če se posameznik želi udeležiti mednarodnega shoda, se prijavi v občini in potem oni izberejo določeno število delegatov, glede na zmožnosti države gostiteljice, ki mora poskrbeti za prenočišča.

Območna zborovanja so poleti in trajajo tri dni, od petka do nedelje. V Sloveniji potekajo samo na enem okraju, to je v Ljubljani. Udeležijo se jih vsi, tudi otroci. Spomladi pa imajo okrajni zbor, ki traja dva dni. Slovenija je organizirana v dva okraja, tako da imajo dva zbora. Eden je v zgornjem delu Slovenije (v Celju), drugi pa v spodnjem (Ljubljana). Jeseni pa imajo enodnevni zbor, ki je v obeh okrajih.

3.3.4 Verski tisk Jehovovih prič

Jehovove priče so poznane po tem, da Božje kraljestvo oznanjujejo s svojim tiskom oziroma da svoj nauk širijo prek tiskane besede.

Glavni publikaciji Jehovovih prič sta štirinajstdnevnik »Stražni stolp« in mesečnik »Prebudite se!«, izdajajo pa še druge publikacije, kot so npr. brošure »Kaj Bog zahteva od nas«, »Ko vam nekdo, ki ga imate radi, umre...«, »Jehovove priče po vsem svetu enotno izpolnjujejo Božjo voljo«, »Jehovine priče v dvajsetem stoletju«, knjižica »Spoznanje, ki vodi v večno življenje«, knjige »Skrivnosti družinske sreče«, »Učinkoviti odgovori na vprašanja mladih«, itd.

Povprečna naklada vsake številke štirinajstdnevnik »Stražni stolp« je 25.618.000, izhaja pa v 132 jezikih; že od leta 1879 (Stražni stolp, Izziv vzgoje otrok, 2004:1).

V vsaki številki Stražnega stolpa je takoj, ko jo odpremo, zapisano: »Namen Stražnega stolpa je, da poveljuje Boga Jehovo kot Suverenega gospodarja veselja. Pozorno spremlja svetovne dogodke, ki izpolnjujejo biblijsko prerokovanje. Ljudi tolaži z dobro novico, da bo Božje kraljestvo kmalu uničilo vse, ki zatirajo bližnje, zemljo pa bo spremenilo v raj. Spodbuja k verovanju v Božjega, že vladajočega Kralja, Jezusa Kristusa, čigar prelita kri omogoča človeštvu doseči večno življenje. Stražni stolp, ki ga Jehovove priče izdajajo neprenehoma že

od leta 1879, je nepolitičen. Točno se ravna po Bibliji kot svoji avtoriteti« (Stražni stolp, Kdo oblikuje vaše vrednote?, 2004:1).

Potem sledi kazalo, kakšne teme so v vsaki številki obravnavane in nato točno določen datum ter tema za preučevanje Stražnega stolpa.

Povprečna naklada mesečnika »Prebudite se!« pa je 22.530.000 in izhaja v 87 jezikih.

Revijo »Prebudite se!« izdajajo z namenom, da bi prosvetlili vse družinske člane. Pokazati želi, kako se spoprijeti z današnjimi problemi. Revija prinaša novice, pripoveduje o ljudeh iz mnogih dežel, preiskuje religijo in znanost. Seže tudi pod površje in opozarja na »pravi pomen« sedanjih dogodkov, obenem pa ostaja politično neopredeljena in ne povišuje nobene rase. Najpomembneje pa je, da gradi zaupanje v Stvarnikovo obljubo o miroljubnem in varnem novem svetu, ki bo v kratkem nadomestil sedanjo hudo stvarnost, ki ne spoštuje zakonov« (Prebudite se!, 2004:2-4).

Na splošno pa so vse njihove brošure in knjižice dobro opremljene z vsemi naslovi njihovih kraljestvenih dvoran, ki so po celem svetu.

Primer nekaterih publikacij in brošur v angleškem jeziku:

Vir: http://www.watchtower.org/publications/publications_available.htm , 28.6.2005

3.3.5 Šolanje Jehovovih prič

Od leta 1943 pripravljajo v biblijski šoli Gilead misijonarje zadnjih dni. Šola želi posredovati jezikovno znanje in pojasniti organizacijska vprašanja. Pridigarje zadnjih dni pa izobražujejo na tako imenovanih šolah za »pionirje« (Škafar, 1998:238).

Člane tudi vzpodbujajo, da na shodih sodelujejo, ker je to v bistvu razprava z občinstvom. To, poleg šole pridiganja, štejejo za najpomembnejše opravilo šolanja. Pri razpravah sodeluje večina prič; mlajši člani in otroci. Vsak mesec pride dvakrat (1. in 15. v mesecu) iz Brooklyna »Stražni stolp«, ki ga družba pošilja svojim oznanjevalcem. V njem so natisnjene izdelane pridige in določeni navedki iz Svetega pisma. Tukaj obravnavajo izbrane biblijske teme z odgovarjanjem na vprašanja. Tema in datum članka, ki se pregleduje, sta vnaprej določena. Pod članki so natisnjena vprašanja o prebranem besedilu. Ko proučujejo »Stražni stolp« doma, odgovore že podčrtajo, tako da jih na sestanku samo preberejo. Prisotni se javljajo na vprašanja in preberejo natisnjene odgovore (Sprung, 1997:9-15).

Za Jehovove priče je zelo pomembno, da se znajo uspešno pogovarjati z ljudmi in spustiti na njihovo raven, ne le svečano pridigati (Ebner, 1963:26, 27).

3.3.6 Pridiganje

Pridigarska služba Jehovovih prič sodi v organizacijsko službo. Pridige se učijo na pamet, prav tako navedke iz Svetega pisma, ki ustrezajo temi pridige. Vse to utrjujejo in preizkušajo na sestankih.

Vsak pripadnik Jehovovih prič si mora v za to pripravljen obrazec vsak teden posebej zapisati vsako prodano publikacijo Družbe, vsako uro pridiganja, proučevanje Svetega pisma in vsak obisk pri tistih, ki so pokazali neko zanimanje za Jehovove priče. Ta obrazec mora potem oddati svoji krajevni občini, kjer za to določeni član vse te podatke vnese v kartone oznanjevalcev. Redno, vsake tri mesece, te kartone pregledajo okrajni in vodilni člani. Tukaj velja načelo: čim več pridiganja, čim več prodanih knjig in časopisov, tem večji je Jehovov blagoslov (Sprung, 1997).

Za svojo dolžnost oznanjevanja oz. pridiganja se Jehovove priče seveda tudi pripravljajo. Dva člana in dve članici dobijo nalogo, da javno pred občino predstavijo pridige, ki so objavljene v Službi kraljestva. En brat in sestra igrata vlogo lastnikov hiše oziroma stanovanja, druga dva pa vlogo oznanjevalca. To se dogaja na povišanem podiju z zvoncem.

Vsak mesec dobijo novo pridigo in jo ponavljajo toliko časa, dokler je ne znajo na pamet. Kdor se pridno uči, se lahko v petih letih nauči na pamet več kot šestdeset pridig.

3.3.7 Od hiše do hiše

Hoja od hiše do hiše je najbolj znan način pridobivanja vernikov in vernic. Vsak član Jehovovih prič je vsak mesec dolžan posvetiti nekaj ur širjenju vere. O tem vodijo podrobno kartoteko in objavljajo rezultate. Rezultati o delovanju Jehovovih prič se objavljajo v reviji Stražni stolp, in sicer v prvi številki v koledarskem letu. Objavljeni so tudi v knjigi, ki izide vsako leto, to je Letopis Jehovovih prič, kot tudi na njihovi spletni stani (glej priloge 7.4, dokument 7.4.2).

Z delovanje po hišah se nedvomno trudijo, da bi dosegli javnost, podobno, kot je to storil Jezus, ko je »hodil od mesta do mesta in od vasi do vasi, pridigal in oznanjal evangelij o Božjem kraljestvu« (Luka 8:1, Jubilejni prevod). Jehovove priče se danes, kjer je to možno, trudijo, da večkrat obišejo vsak dom in skušajo s stanovalcem za kratek čas govoriti o kaki zanimivi svetopisemski temi. Če stanovalec pokaže zanimanje, se bo priča ob primernem času ponovno oglasila za nadaljnje razpravljanje. Vsak lahko dobi Biblijo in literaturo, ki to temo pojasnjuje. V kolikor stanovalec želi, se z njim lahko vodi brezplačno biblijsko preučevanje (Verske skupnosti v Sloveniji, 1998:57).

Mesto, kjer bodo delovali, se razdeli na cone. Na zemljevidu mesta so načrtana konkretna območja, na katera se obešajo lističi z imeni tistih, ki so zadolženi za ta del in ki bodo šli od vrat do vrat, ponujali svoje gradivo ter oznanjali vero. Ko se oznanjevanje konča, se listek odstrani in se skupaj z vsemi podrobnimi podatki, pridobljenimi med oznanjevanjem, shrani v arhiv. Ko je celo mesto (določeno območje) obdelano, začnejo spet od začetka ali pa gredo v drugo mesto oz. območje. Takšno idejo je imel že Russell, ustanovitelj Prič.

Pridige so sestavljene tako, da so delno primerne za vsak čas, delno pa obravnavajo sodobne probleme. Prepletene so z navedki iz Svetega pisma. Oznanjevalci se v nekaj letih naučijo 30 do 50 pridig, tako da brez večjih težav lahko prehajajo iz ene pridige na drugo, glede na to, kaj vpraša oseba, s katero se pogovarjajo.

3.4. VERSKA PRAKSA JEHOVOVIH PRIČ

3.4.1 Včlanitev med Jehovove priče in krst

Priča postane »kdor je globoko lojalen Jehovi«. Znak take odločitve je krst, ki ga javno pred pričami in s popolnim potapljanjem opravi že verski krstitelj.

Slika 1: Krst

(Vir: revija Mag; Jehovove na pohodu: Kubelj Monika 30.1.2002, str. 44)

Krst ni časovno določen, zanj moraš dobiti najprej spoznanje. Za to uporabljajo knjižico Spoznanje, ki vodi v večno življenje. Novi člani morajo korenito spremeniti svojo osebnost oziroma si pridobiti Bogu vsečne lastnosti in pokazati sadove duha. Temu sledi govor o krstu, ki se odvija na njihovih zborovanjih, ki jih imajo trikrat na leto. Temu sledi krst s potopitvijo celega telesa v vodo. Po krstu lahko posameznik realno upa, da je oziroma bo v Božjih očeh priznan. Zavestno pa se Bogu lahko preda le odrasla oseba, ki se tako samostojno odloči. Ne zaradi verovanja ali tradicije staršev, okolice ali zaradi članstva, ampak na temelju lastnega prepričanja. Takšen krst ima po njihovem osnovo v Bibliji (Ebneter, 1963:27, 28).

Tudi Jehovove priče poznajo krst in se krstijo ampak za njih krst ne pomeni očiščenje grehov, ker se to dogaja izključno prek vere v Jezusa Kristusa. Krst je zgolj zunanje znamenje

izročitve bogu Jehovi in dokaz, da bo krščeni odslej izpolnjeval Božjo voljo. Katoličani pa verujejo, da ima krst v sebi božansko moč, ki naj bi očiščevala.

Krst Jehovovih prič zahteva popolno potopitev v vodo in ne le oblivanje ali škropljene, kot je to praksa v Rimskokatoliški cerkvi. Jehovove priče kot dokaz navajajo Janezov krst v reki Jordan.

Jehovove priče krščujejo samo odrasle, ki se zavestno odločijo za krst, in ne majhnih otrok. V katoliški Cerkvi duhovnik krščuje v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha (Mt 28, 19-20). Priče pa ne, zato katoličani njihovega krsta ne priznavajo, saj ne krščujejo v imenu Svete Trojice (Mercep, 208-216).

3.4.2 Molitev v kraljestvenih dvoranh

Jehovove priče nimajo ne cerkva ne duhovnikov in ne Božjih služb ali maš. Imajo pa svoje prostore čaščenja, kjer se sestajajo, to so t. i. kraljestvene dvorane Jehovovih prič. Imajo tudi starešine (gr. presbiterios - predstojnik) in strežne služabnike (gr. diakonos) ter okrajne nadzornike (starešina, ki vsakih šest mesecev pride v občino Jehovovih prič, da z njimi za en teden sodeluje v verskih aktivnostih). Razlika med starešino in strežnim služabnikom je v tem, da je delo starešine bolj usmerjeno k poučevanju, delo strežnega služabnika pa bolj k strežbi (npr. redarstvo, razdeljevanje publikacij itd.).

Slika 2: Kraljestvena dvorana

Vir: www.jehovovexprice.tk/, 28.6.2005

Njihova dvorana se imenuje kraljestvena zato, ker je osnova verovanja Jehovovih prič, da bo božje kraljestvo v prihodnosti zavlada na zemlji in ker na njihovih shodih, v njihovih prostorih čaščenja, poučuje, kakšno življenje je treba živeti, da bi lahko živeli pod Božjim kraljestvom. V njihovih kraljestvenih dvoranh ni niti križa niti kakšnega drugega znamenja,

ki bi lahko spominjala na Kristusovo rojstvo in vstajenje. Po njihovem mnenju sodi križ k malikovalstvu in ga je zato treba odstraniti. Pravijo, da Biblija odkriva, da Jezus ni bil usmrčen na križu, temveč na preprostem kolu (staurosu), zato križ ni nikoli predstavljal pravega krščanstva. Molitev imajo na začetku in na koncu sestanka in jo vsakokrat izmoli eden strežnih služabnikov. Nimajo nobene napisane naučene molitve. Osnova molitve, kot vzorec le-te, je Očenaš. Vendar ne molijo samo te temveč, molijo za to, da bi bili zbrani na sestankih, tudi za brate in sestre ter druge. Molitev ni samo prošnja, ampak tudi slavljenje - zahvalijo se Bogu, ga počastijo, lahko je molitev tudi rotnje - Boga prosijo za nekaj. Ko molijo, vsi vstanejo. Govornik moli na glas, ostali so v mislih z njim. Sklonijo glave, zaprejo oči, rok ne prekrižajo, ampak jih položijo na noge ali jih imajo spuščene. V osebnih molitvah je to popolnoma individualna stvar, postaviš se tako, kakor čutiš. Za to kako moliš in kaj moliš ni pravila, moliš, oziroma prosiš za tisto, kar ti leži na srcu. Vse molitve molijo po Jezusu Kristusu, ne direktno k Bogu, ker je on posrednik med njimi in Jehovo. Na koncu rečejo amen, kar pomeni, da se strinjajo z govornikom, saj to pomeni tako bodi. S tem načinom molitve se razlikujejo od drugih cerkva. Molitev je sestavljena iz izrazov, ki jih sestavi Družba Stražnega stolpa. Jehova milost usliši samo molitve za širjenje nauka kraljestva. Za vse drugo so njegova ušesa gluha. Zato že več let na svojih sestankih in shodih ne molijo Očenaša, kajti to ni v nikakršni povezavi s širjenjem nauka kraljestva (Sprung, 1997).

Za Jehovove priče je najpomembnejši sestanek leta gospodova večerja. To je nekakšen verski obred, ki ga obhajajo enkrat letno, in sicer na obletnico Jezusove smrti. Ta svečanost sovпада z datumom biblijske pashe, ki so jo praznovali vsako leto v spomin izhoda Izraelcev iz egipčanskega suženjstva. Zato bi se naj vse Jehovove priče zbrale 14. nizana med sončnim zahodom in polnočjo v kraljestveni dvorani (Ebnetter, 1963:31).

3.4.3 Verski obredi

Jehove priče trdijo, da verskih obredov nimajo. Tako bi lahko imenovali le gospodovo spominsko svečanost in krst. To poteka povsem enostavno – po biblijskem vzoru – in brez ceremonij. Gospodovo večerjo imajo enkrat letno, in sicer na obletnico Jezusove smrti. To je dejansko za Jehovov narod najpomembnejši sestanek leta. Govornik v predavanju prikaže pomen Kristusove žrtve, ki je simbolizirana z nekvašenim kruhom, in njegove prelite krvi, ki

je simbolizirana z rdečim vinom. Pove, kaj to pomeni za posameznika in kaj za človeštvo (Sobočan, 1994:195).

3.4.4 Odnos Jehovovih prič do političnih in vojaških zadev

Priče želijo biti v vojaških in političnih zadevah pasivni. Odklanjajo nošenje orožja in služenje vojske. Poudarjajo, da tega ne delajo zato, ker bi jim to prepovedovala vera, ampak se tako odloči vsak pri sebi, kajti če bere Sveto pismo in želi zapovedi (»Ljubi Boga in svojega bližnjega kakor samega sebe«) izpolnjevati, enostavno pri vojaških zadevah ne more sodelovati. Nepošteno pa bi bilo, da bi država na tebe računala, ko bi te rabila, pa bi rekle ne. Zato oni povejo v naprej, tako da na njih ne računajo. Jehovova priča Jože Rakuša pa to pojasnjuje takole: »Nihče med nami nima pravice drugemu česa prepovedovati ali zapovedati. Za Jehovove priče je najvišji zakon Biblija. Ta nas uči, naj se ne mešamo v sporne zadeve tega sveta, ampak da smo nevtralni. Jezus Kristus kot ustanovitelj krščanstva je namreč ostro obsodil vsakršno uporabo nasilja. Tudi prvi kristjani so se vestno držali krščanskih meril. Zaradi tega so jih rimske oblasti kruto preganjale. Tudi danes ne želi biti kdo, ki postopa po svoji biblijsko šolani vesti, kot nekakšen t. i. samomučenik ali posebnež. Biblija pravi: »In prekujmo meče svoje v lemeže in sulice svoje v srpe...«. In ker posamezniki vseh narodov to spoštujejo, to omogoča, da so Jehovove priče svetovna bratovščina, ki jo veže medsebojna ljubezen. Premagali so rasne, nacionalne in druge ovire in predsodke ter vsi enotno služijo svojemu Bogu Jehovi. Čeprav se trudimo biti v vsem poslušni zakonom države, pa smo, ko pride do nasprotovanja posvetnega zakona in Biblije, kot kristjani v prvi vrsti dolžni poslušati Biblijo, ki je za nas najvišja avtoriteta...« (Sobočan, 1994:195,196).

3.4.5 Odnos do krvi in transfuzije

Jehovove priče zavračajo transfuzijo, ker verjamejo, da je v krvi »človekova duša« in bi z dajanjem ali prejemanjem krvi dajali del sebe. Torej kakršnokoli jemanje krvi v telo, skozi usta ali prek transfuzije je v nasprotju z njihovimi zakoni in se ne odobrava. Zaradi tega se jim pogosto očita, da s tem onemogočajo rešitev življenja številnim, ki bi nujno potrebovali kri.

Slika 3: Ne krvi

<p>V NUJNEM PRIMERU SE, PROSIM, OBRNITE NA:</p> <p>Ime: _____</p> <p>Telefon: _____</p> <p>Naslov: _____</p> <p>_____</p> <p>ALI NA:</p> <p>Ime: _____</p> <p>Telefon: _____</p> <p>Naslov: _____</p> <p>_____</p> <p>Podpis dokumenta na drugi strani ✎</p>	<p>Alergije: _____</p> <p>Jemljem zdravila: _____</p> <p>_____</p> <p>Zdravstvene težave: _____</p> <p>_____</p> <p>-----</p> <p>MEDICINSKO NAPOTILO (dokument podpisan na notranji strani)</p> <p>NE KRVI</p>
--	--

Vir: www.izobceni.streznik.org , 29.6.2005

Doktrina o prepovedi transfuzij je nastala okoli leta 1945. Kljub prepovedi pa tisti verniki, ki so transfuzijo sprejeli, vse do leta 1961 niso bili izobčeni. Stroga prepoved transfuzije krvi je veljala vse do leta 1978, ko je vodstvo transfuzijo nekaterih frakcij krvi prepustilo vesti posameznikov. Seznam »dovoljenih« frakcij (izvlečkov) krvi se je do danes še razširil, prepoved transfuzije celotne krvi in njenih štirih glavnih sestavin pa je ostala.

Pomembno je omeniti, da je do leta 2000 veljalo, da se Jehovova priča, ki sprejme krvno transfuzijo in dejanja ne obžaluje, kaznuje z izobčenjem. Takih primerov je bilo kar nekaj, tudi v Sloveniji. Z »novim razumevanjem« pa je vodstvo na videz omililo odnos do vernikov, ki sprejmejo krvno transfuzijo. Zdaj se taki ne soočajo več s »sodnimi odbori« in niso izobčeni (www.izobceni.streznik.org , 29.6.2005).

Kaj o transfuziji meni Janko Novak, predstavnik za medije in odgovorni urednik publikacij slovenske skupnosti Jehovovih prič, in kako gleda na odklanjanje krvi:

»Kot Jehovova priča imam vedno s sabo pravnoveljavni dokument (*Trajno pooblastilo za mojo zdravstveno oskrbo*), ki jasno izraža mojo voljo glede zdravstvenih postopkov. Jehovove priče zavračamo krvne transfuzije predvsem iz verskih razlogov, čeprav se sedaj v ospredju tudi medicinski. V Svetem pismu je večkrat jasno izražena prepoved uživanja krvi, saj kri pomeni življenje, ki pripada Bogu. Sam bi kri zavračal tudi, če ne bi bil Jehovova priča. O slabostih krvnih transfuzij se je začelo več govoriti šele v zadnjem času, čeprav Jehovove

priče krvne transfuzije zavračamo že več kot 50 let. Varnih krvnih transfuzij ni. Dolgoročni učinki krvnih transfuzij pa sploh niso raziskani. Zato je neki zdravnik dejal, da so najbolj varne tiste krvne transfuzije, ki jih sploh ne dobimo. Osebnost sem prepričan, da ni več daleč čas, ko se bo povsem prenehalo zdraviti s krvnimi transfuzijami. Danes v svetu obstaja že blizu 200 brezkrvnih centrov. Jehovove priče pa imamo na našem seznamu več kot 150.000 kirurgov, ki so nas pripravljene operirati brez uporabe krvi. Naj ob tem dodam, da Jehovove priče odklanjamo polno kri in njene glavne sestavine, uporaba frakcij in pa določenih oblik avtotransfuzije pa je prepuščena vesti posameznika.

Po mnenju mnogih zdravnikov smo Jehovove priče s svojim vztrajnim zagovarjanjem pravice, da sami odločamo o načinu našega zdravljenja in organiziranim sodelovanjem med zdravnikom in pacientom veliko pripomogli k uveljavitvi pravic pacientov, ki se v zadnjem času toliko poudarjajo« (glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom)

3.5 SKUPNOST JEHOVOVIH PRIČ V SLOVENIJI

Začetki Jehovovih prič v Sloveniji segajo v sredino leta 1920. Od leta 1925 do 1927 je delovala v Mariboru skupina 10 do 15 simpatizerjev, ki se je ilegalno sestajala v zasebnih stanovanjih. Leta 1928 so v Mariboru odprli prvo pisarno (Verske skupnosti v Sloveniji, 1994:56).

Že leta 1930 je Svetilnik izdal več knjig takratnega predsednika J. F. Rutherforda; šestnajst jih je tiskala Ljudska tiskarna v Mariboru. V Beogradu je bila za celotno področje takratne Jugoslavije registrirana Družba raziskovalcev Svetega pisma »Svetilnik«. Jehovove priče so bile takrat bolj znane kot »raziskovalci Biblije« ali »bibelforšerji«.

Jugoslavija je Jehovove priče priznala leta 1953 v Zagrebu. Ozemlje Jugoslavije je bilo razdeljeno na sedem pokrajin (Perko, 1978:187).

Decembra leta 1992 je bil sprejet novi statut Jehovovih prič – krščanske verske skupnosti s sedežem v Ljubljani, ki nadzira delovanje verske skupnosti na področju Republike Slovenije (Verske skupnosti v Sloveniji, 1998:56).

Leta 1994 je bilo v Sloveniji okrog dvajset krajevnih kraljestvenih dvoran, v katerih so imele Jehovove priče shode vsak teden. Svoje prostore za srečanja in predavanja imajo skoraj v vseh slovenskih mestih: Ljubljana, Maribor, Celje, Koper, Kranj, Jesenice, Kamnik, Ptuj, Kočevje,

Nova Gorica, Litija, Brežice, Krško, Murska Sobota, Novo mesto, Dravograd, Slovenska Bistrica, Zagorje ob Savi, Sevnica, Žalec, Šentjur pri Celju in Hrastnik, kjer je sedež (Škafar, 1998:70).

V Sloveniji deluje več kot trideset verskih občin Jehovovih prič; članov je nekje od 1850 do 1900.

Slovenske Jehovove priče uporabljajo poleg svojega prirejenega Svetega pisma tudi uradne slovenske prevode le-tega, kar navadno pri navedkih označijo.

Po besedah Janka Novaka je trenutno je v Sloveniji (maj 2005) 1901 aktivnih oznanjevalcev, kar je do sedaj najvišje število v Sloveniji. Shode pa obišče tudi več kot 3000 oseb (glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom).

3.6 KRITIKA JEHOVOVIH PRIČ

Jehovove priče so edino slovensko NRG, ki ima svoje protisektansko oziroma protikultno gibanje. »Pri protikultnem gibanju gre za bolj ali manj organizirane skupine, ki nastajajo kot reakcije tistih, ki NRG štejejo za grožnjo. Delujejo kot skupine pritiska na civilne oblasti, pravo in zahtevajo prepovedi ter sprožajo sodne postopke. Člane NRG prikazujejo kot pasivne žrtve moralno nekorektnih oziroma pravno nezakonitih rekrutacij. Glavni očitki, ki jih naslavljajo na to ali ono NRG so: programiranje, pranje možganov, hipnoza, indoktrinacija, ugrabitev, manipulacije (pod pretvezo »osvobajanja duha« naj bi z manipulacijami s čustvi in čuti rekruta dejansko zaslužili, ne pa osvobodili), manipulacije v občutljivem obdobju odraščanja itd. Zahtevajo pa deprogramiranje, kontrarindoktrinacijo, dehipnotiziranje, ugrabljanja« (Smrke, 2000:291).

Protisektanska gibanja glede na njihov izvor delimo v dve skupini:

1. protisektanska (anti-cult) gibanja so sekularne organizacije, ki jih običajno ustanovljajo zaskrbljeni starši pripadnikov NRG (npr. britanski FAIR – Family Action Information and Rescue);
2. kontrasektanska (counter-cult) gibanja pa so organizacije, ki jih ustanovijo prevladujoče cerkve (primer takšnega kontrasektanskega gibanja, ki ga je ustanovila katoliška cerkev, je Deo Gloria Trust; še več je kontrasektanskih skupin, v ozadju katerih so prevladujoče protestantske cerkve v ZDA) (Črnič, 2003:124).

V Sloveniji imamo eno protisektansko gibanje, ki ga sestavljajo nekdanji člani Jehovovih prič, ki pa so bili zaradi kršenja doktrine izobčeni iz skupnosti ali so sami izstopili iz nje. Ustanovili so svoje gibanje, ki deluje predvsem prek spleta. Pravijo, da je njihov namen osveščati ljudi o resnici Jehovih prič in pomagati pripadnikom dotične verske skupnosti, da spregledajo, se osvobodijo izpod njenega jarma.

To gibanje je organizirano v obliki spletnega portala www.izobceni.streznik.org, ki objavlja informacije o skupnosti Jehovovih prič, opozarja na nevarnost sekt in kultov in svetuje pri odhodu iz destruktivnih skupin. Ustanovili so ga bivši člani Jehovovih prič. Spletna stran Izobčeni strežnik deluje od maja leta 2002. Ustvarjalci te strani so bolj ali manj anonimni – nekateri se pod članki podpisujejo s pravim imenom, drugi pa samo s psevdonimom.

Pomemben del strani je tudi galerija z dokumentacijo, ki pa je trenutno izključena oziroma zaklenjena. Zakaj je tako, mi je pojasnil anonimni soustvarjalec omenjene strani: »Pred časom smo dobili namig, da vodstvo JP razmišlja o tožbi zaradi objave avtorsko zaščitene delov publikacij – po mednarodnem pravu objava manjšega dela materiala (kar objavljeni dokumenti in članki tudi so) ni sporna, vendar smo pred nekaj meseci galerijo vseeno preventivno zaprli (JP imajo lastne odvetnike, tako da jih tožba ne stane praktično nič)«.

Ustvarjalci spletne strani oziroma nekdanji člani Jehovovih prič le-tem najbolj očitajo doktrinarnost, manipulacijo, ustrahovanje, finančno izkoriščanje, nesvobodo in omejevanje individualnosti, nadzor in celo pedofilijo.

Na vprašanje, kaj menite, da je glavni razlog, da ljudje ne sprejemajo Jehovovih prič, mi je anonimna bivša Jehovova priča odgovorila: »Glavni razlog je dejstvo, da trdijo, da samo Jehovova organizacija prinaša večno življenje in da je samo ta organizacija od Boga, vse ostale vere pripadajo pa satanu. Drugo dejstvo je, da se večina Jehovovih prič obnaša, kot da so nekaj več od ostalih ljudi.

In seveda vsiljivost v prepričevanju ljudi ni preveč v skladu s človeškimi pravili. Živimo v svetu demokracije in ne moremo posiljevati ljudi s svojimi nauki kot Jehovove priče in ostali kultu. Ljudje potrebujemo sočutje, ne obtoževanja. Jehovove priče so si same krive za sovraštvo ljudi. Njihov pristop in osebnost povzroča sovraštvo ostalih ljudi«.

Anonimna bivša Jehovova priča je opisala tudi svoje dvome, ki so se ji po treh letih članstva začeli porajati... »opazil sem, da v organizaciji ni ljubezni, da nauki niso v skladu s Svetim

pismom, da postopanje voditeljev ni v skladu z Božjo ljubeznijo. Moj glavni vzrok za izstop je bil, da ta organizacija nima nič z Bogom in da poučevanje še zdaleč ni svetopisemsko in da njihovo postopanje ni človeško in še manj Božje. Problem je bil, da sem vedno čutil nek nemir v telesu in bil nervozen. Kadarkoli sem naredil manjšo napako, so me poklicali na razgovor. Nekako sem začel spraševati, zakaj je Bog tako kritičen in strog do mene. Zakaj Bog daje tako težka navodila človeštvu. Bolj ko sem zastavljal taka vprašanja, bolj sem čutil pritisk starešin. Vsi so želeli, da sem popoln, v Svetem pismu pa sem razbral, da nihče ni popoln razen Boga« (glej prilogo 7.3, pogovor z bivšo Jehovovo pričo).

Največja škandala, ki sta pretresla skupnost in vodstvo Jehovovih prič, sta nedvomno bila pedofilija in spolna zloraba. Enega najodmevnejših člankov je objavil danski časopis Ekstra Bladet, v katerih so razkrili domnevne primere spolnih zlorab med Jehovovimi pričami. V članku z naslovom Satanove priče, ki je izšel 20. aprila 2004, je poleg izjav in pretresljivih zgodb mogoče prebrati tudi izjavo danskega ministra za pravosodje Leneja Espersena, »da je ravnanje Jehovovih prič popolnoma nesprejemljivo in da bi primere spolnih zlorab morali preiskovati strokovnjaki in sodišča« (glej: www.izobceni.streznik.org , 5.12.20005).

Odmeven je bil tudi odstop starešine v občini Calvert City v ZDA Billa Bowena, ki je po odstopu leta 2000 ustanovil podporno skupino imenovano Silentlambs (tihe ovčke), ki pomaga žrtvam zlorab med Jehovovimi pričami. Postal je vodja boja proti politiki, ki jo vodi skupnost Jehovovih prič do pedofilije (glej: www.izobceni.streznik.org , 14.12.2005).

Mnenja o pedofiliji med člani Jehovovih prič pa so različna. Večina jih sicer meni, da je zlorab zelo malo oziroma nič več kot v ostalih religijah. Poleg tega naj bi bili tisti redki pedofili, ki jih ni mogoče zanikati, tako kmalu izobčeni. Problema pedofilije in spolnih zlorab naj bi tako bila fiktivna, podpihovali pa naj bi ju nekdanji člani, izobčenci, ki želijo škoditi njihovi organizaciji in njihovemu dobremu imenu.

Vsekakor sta spolna zloraba in pedofilija največja problema, ki si jih nobena verska skupnost ne bi želela v svojih krogih, saj se senca dvoma, ki takrat pade na skupnost, le stežka pozabi. A sledi, ki jo storilec pusti žrtvi, nedvomno ni mogoče pozabiti.

4. PRIMERJAVA NAUKOV IN VEROVANJ JEHOVOVIH PRIČ IN KATOLIŠKE CERKVE

4.1 Sveto pismo in nauk Jehovovih prič

Jehovove priče po vsem svetu verujejo v Vsemogočnega Boga Jehovo, Stvarnika nebes in Zemlje. Jehova je naredil naš planet za določen namen: da bi ljudje na njem prebivali in skrbeli za rastlinstvo ter živali. Zaradi neposlušnosti prvemu človeškemu paru to ni uspelo, vendar zaradi njunega prestopka Božji namen ne bo spodletel (Verske skupnosti v Sloveniji, 1998:56).

Jehova je naredil zemljo za določen namen, kot se vidi iz njegove izjave prvemu človeškemu paru: »Rodita se in množita ter napolnita Zemljo...gospodujta ribam morja in pticam neba in vsem živim bitjem, ki se gibljejo na Zemlji.« Zaradi neposlušnosti ta človeški par ni uspel napolniti Zemlje s pravičnimi družinami, ki bi ljubeče skrbele za zemljo in njeno rastlinstvo ter živali. Toda zaradi njunega prestopka Jehovov namen ne bo spodletel. Tisoče let pozneje je bilo napisano: »Bog, upodobitelj in Stvarnik Zemlje... ni je ustvaril puste... za bivanje jo je pripravil.« Ne bo je pustil uničiti, ampak bo »Zemlja vedno ostala«. (Jehovine priče v dvajsetem stoletju, 1990:12).

Dva pomembna temelja razlage Svetega pisma, kot si ga razlagajo Jehovove priče, sta »eshatološka usmerjenost« in »svetopisemska kronologija«. Pravijo, da s pomočjo kronologije napovedo, kaj se bo zgodilo v bližnji in daljni prihodnosti. Tako se že od ustanovitelja Russella vrstijo napovedi konca sveta (1914, 1918, 1925, 1975,...). Biblija je »zgodovinsko natančno delo«, tako so se mnoge biblijske prerokbe že izpolnile, druge se zdaj uresničujejo, nekatere pa še čakajo na spolnitev (Železnik, 1993:8-10).

Termini za konec sveta so jim tako zelo pomembni, ker je to tesno povezano z bitko pri Harmagedonu. V tej bitki bodo uničeni vsi brezbožni – torej tisti, ki ne sprejemajo njihovega oznanila; Priče pa bodo vstopile v raj. Ko Jehovove priče omenjajo bitko pri Harmagedonu, s tem pozivajo ljudi naj sprejmejo njihov nauk, če ne želijo biti uničeni (Merćep, 1993:24-29).

Jehovove priče ne izključujejo nobenega dela Biblije kot manj pomembnega ali neznanstvenega. Ne podpirajo pa človeških malikov in tradicij oziroma različnih običajev, ki

imajo svoj dejanski izvor v poganstvu, prav tako ne različnih po njihovem nedokazanih teorij, kot so teorija o evoluciji. Menijo tudi, da med nauke, ki jih Biblija ne podpira, spadajo: nauk o trojici, nauk o neumrljivosti duše, nauk o vicah in peklenškem ognju. Biblija in s tem tudi Jehovove priče ne podpirajo uporabe slik in kipov zaradi oboževanja oziroma čaščenja, saj po njihovi interpretaciji Biblija to obsoja kot malikovanje (Sobočan, 1994).

Kot vemo katoličani verujejo, da je Sveto pismo Božja stvar in da je navdihnjeno:

Katoliška in pravoslavna cerkev priznavata za navdihnjene 46 knjig Stare zaveze in 27 knjig Nove zaveze. V kanon starozaveznih knjig vključujeta še 7 knjig, ki jih hebrejska biblija in protestanti ne vključujejo. Sem spadajo Tobija, Judita, prva in druga knjiga Makabejcev, Knjiga modrosti, Sirahova knjiga in Baruh. Judje in protestanti (Jehovove priče pa izhajajo iz protestantov) imajo 7 navedenih devterokanoničnih knjig za nepravne, zmotne knjige (Smrke, 2000:200).

Priče tudi menijo, da se delitev Svetega pisma ne imenuje pravilno Stara in Nova zaveza, ampak da bi se morala deliti na »Hebrejska« in »Grška pisma«, (Merčep, 1993) saj je Stara zaveza bila zapisana v hebrejščini, Nova zaveza pa v grščini (Smrke, 2000:200).

Poleg nauka in verovanja obstajajo še bistvene organizacijske razlike med Jehovovimi pričami in Rimskokatoliško cerkvijo (v nadaljevanju RKC). Pri Jehovovih pričah ni delitve na duhovnike in laike, ker so vsi bratje, in zato ni vikanja. Obstajajo le starešine, ki vodijo ali občine ali v svetovnem pogledu, vendar imajo vsi enak položaj. Posebnih časti nimajo, njihova naloga je, da učijo ter pomagajo ostalim. Zelo opazna razlika je vsekakor ta, da Jehovove priče svojo vero oznanjujejo tako, da gredo do ljudi in jih poučujejo na domu, če seveda to dovolijo. Vsekakor pa jih povabijo tudi v svoje dvorane. Duhovniki pa vabijo ljudi k sebi, v cerkev.

Pri Pričah se v nasprotju z velikimi cerkvami prakticira skupno življenje. Zelo so dejavni in svoj čas ter denar vlagajo v širjenje nauka, ki ga prinaša Stražni stolp.

Hierarhije ni – vsi so med seboj imenovani bratje in sestre. Tudi bratje, ki so na odgovornejših položajih (starešine, okrajni nadzorniki, ljudje v upravnem organu), niso zaradi tega višji od ostalih bratov in sestra.

Trdnost svetovne organizacije zagotavljajo z:

- doslednim upoštevanjem biblijskih meril. Osnovna biblijska načela (npr. zakonska skupnost, zloraba alkohola) se ne prilagajajo krajevnim običajem, ampak se dosledno upošteva to, kar glede teh stvari pravi Biblija;
- enotnim poučevanjem po celem svetu (npr. revija Stražni stolp sočasno izhaja z isto vsebino v 134 jezikih, v nakladi 22 milijonov za eno številko).

4.2 Pojmovanje Boga

Jehovove priče ne delijo istega pojmovanja Boga kot RKC. Priče trdijo, da ime Boga ni Kristus, ni Gospod, ampak je njegovo pravo ime le Jehova. Menijo, da ima Bog duhovno telo in ni povsod, ampak je omejen. To je v nasprotju z naukom RKC, ki uči, da telesnost (kljub temu da je duhovna), omejuje Božjo navzočnost v vsem stvarstvu.

Jehovove priče tudi ne vidijo pomembnosti imena Jezusa Kristusa in več ne štejejo let »pred Kristusom« in »po Kristusu« (Merćep, 1993:57-60).

T. i. nicejska veroizpoved, ki je osnova vseh pomembnejših današnjih krščanskih veroizpovedi. Konstantinu jo je predlagal jeruzalemski škof, ki je bil njegov tajnik. Ta veroizpoved se glasi:

»Verujem v **enega Boga**, vsemogočnega očeta, stvarnika vsega vidnega in nevidnega. In v enega gospoda **Jezusa Kristusa, Sina Božjega**, ki je bil rojen iz Očeta kot Sin njegov edini, to je, iz bitja Očeta, Bog iz Boga, luč iz luči, resnični Bog iz resničnega Boga, **rojen ne ustvarjen, enobiten z Očetom**, po katerem je vse ustvarjeno, kar je na nebu in Zemlji. Ki je zaradi nas, ljudi, in zaradi našega zveličanja **prišel dol in postal meso in človek**, trpel in tretji dan vstal, šel v nebesa **in bo kmalu prišel** sodit žive in mrtve. In Svetega Duha« (Smrke, 2000:206).

Priče zanikajo Kristusovo božanstvo in božanstvo Svetega Duha. Pravijo, da je bil Kristus ustvarjen v času, in sicer kot »duhovno bitje«. Pred učlovečenjem se je imenoval Logos, kar pomeni beseda ali delujoča sila ali Jehovov odposlanec. Jehova je samo njega ustvaril direktno, vse drugo pa je potem ustvaril on kot orodje Jehove. Po njihovem je »Logos nekoč prenehal biti duh« in je postal popoln človek Jezus, da bi odrešil človeštvo grehov. Ob smrti je bila njegova človeška narava popolnoma uničena. Iz groba ni vstal sam kot zmagovalec

smrti, ampak ga je obudil Jehova. Po vstajenju je postal Božja podoba. Za njegovo zvestobo ga je Jehova nagradil z neumrljivostjo in Božjo naravo (Snoj, 1933:18).

Jezusov položaj je višji od položaja angelov, nepopolnih ljudi in tudi satana. In če je že tem včasih pritaknjen naziv »Bog« ali »Mogočnik«, potem ta izraz gotovo lahko velja tudi za Jezusa. Zaradi svojega edinstvenega odnosa do Boga pa je Jezus celo »Mogočni Bog« (Janez 1:1; Izaija 9:6). Ali ta »Mogočni Bog« morda kaže na to, da je Jezus vendarle kako enak Bogu Jehovi? Nikakor. Izaija naj bi tako samo prerokoval, da bo to eno od imen, ki jih bo nosil Jezus, in imena pač pišemo tudi z veliko začetnico. Čeprav je Jezus »Mogočni«, še zmeraj ni Vsemogočni«. Če bi Boga Jehovo imenovali »Vsemogočni«, bi to ne imelo veliko smisla... (Ali naj verjamemo v Trojico, 1994:28)

Iz zgornjega odstavka je razvidno, da Jehovove priče ne verjamejo, da je Jezus Kristus Vsemogočni Bog ampak zgolj Mogočni, zato ga ne morejo enačiti z Bogom.

Jezus zase ni nikdar trdil, da bi bil Bog, učil je, da je samo en »pravi in resnični Bog« (Janez 17:3) (Ali naj verjamemo v Trojico, 1994:29).

Tako Jehovove priče v Kristusu ne priznavajo dveh narav, združenih v eni osebi. Po učlovečenju jim je Jezus samo človek, neumrljivost duše je prejel šele po vstajenju. Po katoliškem učenju je Jezus Bog in človek hkrati. To lahko razberemo tudi v zgornje navedeni nicejski veroizpovedi, kjer piše, da je Jezus... **Sin Božjega, ...in zaradi našega zveličanja prišel dol in postal meso in človek.**

Po mnenju Jehovovih prič tudi Sveti Duh ni Božja oseba, različna od Očeta in istega bistva z njim, ampak samo nevidna moč, energija in vpliv Boga. Priče to dokazujejo z besedami: »Jaz vas krščujem v vodi za spreobrnjenje; toda On, ki pride za menoj, je močnejši od mene in jaz nisem vreden, da bi mu nosil sandale. On vas bo krstil v Svetem ognju« (Mt 3,11) (Snoj, 1933;19).

Jhovove priče v brošuri »Ali naj verujemo v Trojico« pišejo: »Zavedati se moramo, da niti en sam navedek iz Biblije ne trdi, da bi bili Bog, Jezus in Sveti Duh vsi trije ista oseba nekakšnega skrivnostnega božanstva. Niti en sam stavek v celotni Bibliji ne trdi, da bi bili vsi trije eno po bistvu, moči in večnosti. Biblija vseskozi razkriva vsemogočnega Boga, Jehove,

kot edinega najvišjega Boga, Jezusa kot njegovega ustvarjenega Sina in Sveti Duh kot Božjo dejavno silo (Ali naj verujemo v Trojico, 1994:29).

4.3 Devica Marija

Papež Pij IX. je leta 1854 razglasil dogmo o brezmadežnem spočetju Device Marije; to je dogma, ki pravi, da je bila Marija spočeta in rojena brez greha (Smrke, 2000:250).

To pa Jehovove priče zanikajo in je ne častijo. Priče trdijo, da Marija ni bila Božja mati, ker Jezus ni bil Bog, ampak Božji Sin. Trditi, da je Marija Božja mati, je zanje največja žalitev Vsemogočnega Boga. Priče tudi trdijo, da niti Jezus niti kdo drug njegovih učencev niso njegovi materi Mariji nikdar izkazovali posebne časti. Po svojem krstu je Jezus niti ni več imenoval »mati«. Kristjani pa so ji pripisovali večjo čast in ji posvečali več pozornosti kakor samemu Bogu in Jezusu Kristusu. Začeli so k njej moliti, ji podelili različne naslove in jo začeli celo imenovati »mati Božja« (Aleksič v Sprung, 1997:80).

Katoliška cerkev uči, da je Marija Božja mati, saj se je v njej utelesil pravi Bog. Katoličani verujejo, da je bila Marija devica pred porodom, med porodom in po porodu. Priče zanikajo, da bi bila Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, ali da bi po rojstvu Jezusa ostala devica; zanikajo, da bi bila z dušo in telesom vzeta v nebesa. Po njihovem nauku je Marija, tako kot vsi drugi ljudje, bila rojena v »grehu in krivici« in »nepopolna«. Poleg tega Priče navajajo evangelij, ki govori o Jezusovih bratih in sestrah. Vendar, to katoličani razumejo, da se govori o Jezusovih bratih in sestrah v očetu – vsi verniki so Jezusovi sorodniki.

Leta 1950 je papež Pij XII. posegel po nezmotljivosti in *ex cathedra* razglasil dogmo o vnebovzetju Device Marije (Smrke, 2000:254).

Katoličani verujejo, da je bila Božja mati z dušo in telesom vzeta v nebo. Tega pa Jehovove priče ne sprejemajo, saj ne verujejo, da je lahko »vzeta v nebo s telesom« (Merčep, 1993:119).

4.4 Evharistija

Medtem ko RKC zagovarja doktrino o transsubstanciaciji, to je doktrina o dobesedni evharistični presnovitvi hostije v Jezusovo telo in krvi v Jezusovo kri« (Smrke, 2000:227) za Jehovove priče Jezus v evharistiji ni resnično prisoten.

Katoličani verujejo, da je Jezus v zakramentu evharistije navzoč resnično, stvarno in bistveno. Bistveno naj bi bil navzoč samo pri evharistiji, saj naj bi pri obhajanju nastala do transsubstancijacija. Verovanja, da je Kristus telesno navzoč, ni v nobenem drugem zakramentu.

Jehovove priče tudi trdijo, da je slavljenje evharistije potrebno le enkrat letno in da sveto obhajilo lahko prejema samo tisti, ki so poklicani v življenje v nebesih, torej 144.000 privilegiranih ljudi.

»Postava vsebuje le senco prihodnjih dobrin in ne prave podobe stvari. Zato kljub istim žrtvam, ki jih neprestano darujejo iz leta v leto, nikoli ne more pripeljati do popolnosti niti tistih, ki se približujejo. Mar jih sicer ne bi nehali opravljati, saj se darovalci, ko bi bili enkrat očiščeni, ne bi več zavedali nobenega greha? Toda po njih se vsako leto oživlja spomin na greh. Nemogoče je namreč, da bi grehe odvzemala kri volov in kozlov« (Heb 10,1-4). S tem citatom želijo Priče povedati, da katoličani s sveto mašo obnavljajo krvavo žrtev in da z njo doprinašajo Bogu novo žrtev. Kristus pa naj bi samo enkrat trpel na križu« (Merćep, 222).

4.5 Križ

Križ je simbol krščanstva, saj kristjani verujejo, da je Kristus na križu daroval samega sebe za odrešitev vsega človeštva. Jehovove priče nasprotujejo temu in menijo, da je bil Jezus Kristus usmrčen na kolu (Kdo so Jehovove priče, 2000:13).

Jehovovim pričam se zdi nerazumljivo častiti sredstvo, ki je bilo uporabljeno za usmrnitev druge osebe in menijo, da je čaščenje in uporaba križa kot predmeta pobožnosti malikovanje. Za kristjane pa je križ simbol Kristusove odrešenjske ljubezni.

4.6 Nauk o poslednjih rečeh

Jehovove priče zavračajo nauk o poslednjih rečeh oziroma nauk o nebesih, vicah in peklu. Ne razumejo jih v tem smislu kot jih pojmuje katoliška dogmatika. Za Priče je trditev, da gredo vsi dobri v nebesa, napačna.

»Nebesa sicer so, vendar je iz Biblije razvidno, da bo tja prišla samo majhna čreda, natančno 144.000 oseb. Le-ti bodo ponovno rojeni, kot božji sinovi in hčere bodo šli v nebesa in tam vladali s Kristusom. Ostali ljudje, ki niso veliko grešili, pa lahko upajo, da bodo po smrti prišli v veliko čredo - ta bo večno živela na Zemlji, in sicer približno v takšnih telesih, vsaj navidez, kot prej. Kdor izpolnjuje Božjo voljo in živi po biblijskih merilih, ima možnost, da se ponovno rodi v večno življenje. Jehovove priče spoštujemo le dve Božje zapovedi, ki so zapisane tudi v Bibliji, in to sta: ljubi svojega Boga Jehovo in ljubi svojega bližnjega kot samega sebe. Če namreč nekoga ljubiš, ga ne varaš, mu ne kradeš, ga ne ubiješ ... Sicer pa Jehova določi, kam gre kdo: v malo, v veliko čredo ali pa v večno smrt. Nekatere Jehovove priče, ki živimo zdaj, celo mislimo, da nam sploh ne bo treba umreti, saj bo že prej vzpostavljen raj na Zemlji« (Sobočan, 1994:9).

Jehovove priče številko 144.000 utemeljujejo z naslednjimi vrsticami iz Svetega pisma: »In slišal sem število zaznamovanih, sto štiriinštirideset tisoč zaznamovanih iz vseh rodov Izraelovih sinov (Raz 7,4). »Pogledal sem in glej, na gori Sion je stalo Jagnje in z njim sto štiriinštirideset tisoč tistih, ki so nosili napisano na čelu njegovo ime in ime njegovega očeta. Z neba sem zaslišal glas kakor glas mnogih voda in kakor glas silovitega groma. Glas, ki sem ga slišal, je bil kakor glas harfistov, ki brenkajo na svoje harfe. Pred prestolom, pred štirimi živimi bitji in pred starešinami so peli kakor novo pesem. Te pesmi pa se ni mogel naučiti nihče, razen tistih sto štiriinštirideset tisoč, ki so bili odkupljeni z zemlje. To so tisti, ki se niso omadeževali z ženskami: so namreč deviški. To so tisti, ki spremljajo Jagnje, kamor koli gre. Ti so bili odkupljeni izmed ljudi kot prvenci za Boga in za Jagnje« (Raz 14,1-4) (Merćep, 1963:259-265).

Priče pravijo, da za grešnike in grešnice po Bibliji pekla ni. Plačilo oziroma kazen za greh, pravzaprav za grešno življenje, je večna smrt (gehena) in ne neskončno trpljenje v peklu. Kajti pekel namreč nikakor ne gre skupaj z Božjo osebnostjo, ki je ena sama ljubezen. To razlagajo s tem, da si ne morejo misliti, da bi Bog nekoga obudil od mrtvih le zato, da bi ga

kaznoval, in zato, da bi ga obsodil na vekov veke dolgo trpljenje. Verjamejo, da obstaja satan, v katerega bi naj verjel tudi Kristus in ga celo osebno poznal. Satan pa je padli angel, ki je hotel biti Bogu enak. Tedaj se je v nebesih vnela vojna in tedaj je prvič dobro premagalo zlo. Satan je bil še z drugimi angeli, ki so se obrnili proti Bogu, vržen na zemljo in tu skuša ljudi kar naprej odvrčati od Boga ter jih navajati na laž, krajo, goljufije vseh vrst in tudi na ubijanje. Jehovove priče napovedujejo, da bo kmalu prišel Jezus in bo v bitki pri Harmagedonu premagal satana in njegove privrženice. Zdajšnji svet oziroma zdajšnja ureditev bo uničena, planet Zemlja, očiščen in polepšan, pa bo ostal za vedno. Nastopilo bo tisočletno kraljestvo in raj na zemlji, kjer bo neskončno prebival le tisti del človeštva, ki je živel Bogu vsečno življenje. Na rajski Zemlji bo prostor za tiste, ki živijo zdaj, za milijone tistih, ki so v grobovih in tudi za tiste, ki se bodo šele rodili. Torej število je neomejeno (Mercep, 1993:272-277).

Po njihovem mnenju ni niti vic. Njihov začetnik Rutherford je trdil, da so si nauk o vicah izmislili duhovniki, ker je to zanje vir dohodkov. Oni namreč uče, da pridejo nekateri po smrti na nek kraj, imenovan vice, in tam trpijo toliko časa, dokler jih »od prijateljev plačane in od duhovnikov opravljene molitve« ob določenem času ne rešijo iz vic. »Le kako bo Bog uslišal molitve ljudi za kako ubogo dušo, če so bile le-te povzročene z denarjem?« (Snoj, 1933:22).

4.7 Kristusov drugi prihod in konec sveta

Osrednja ideja Jehovovih prič je, da je Jezus že med nami in da bo v kratkem ustanovil tisočletno kraljestvo miru in sreče. Russell je izračunal, da je Jezus prišel na zemljo leta 1874, prišel naj bi nevidno, kot duh. Dobo od njegovega prihoda do ustanovitve tisočletnega kraljestva imenuje čas žetve. Od leta 1874 do 1878 bi naj vse pripravil na žetev, ki je potem potekala od leta 1878 do 1918. V tej dobi se je zbiralo Kristusove naslednike ne glede na veroizpoved, versko ločino, narodnost ali jezik. Od leta 1918 naprej poteka še »nabiranje« mnogih kristjanov. Ko bo to zaključeno, bo nastopila blažena doba. Ne napovedujejo točnega datuma, ker se do sedaj nobena napoved ni uresničila. Pričakujejo pa, da se bo to kmalu zgodilo in da bodo mnogi, ki sedaj živijo, to še dočakali. Glavni pomen dobe žetve je v tem, da bodo ta čas vsi sveti, ki so že umrli, obujeni in obdarovani z neumrljivostjo. Kot nevidna duhovna bitja bodo s Kristusom pripravljali tisočletno kraljestvo. Do konca te dobe bodo vsi še živeči pomrli in bodo spremenjeni v duhovna bitja. Samo do nastopa blažene dobe bo

mogoče doseči neumrljivost in samo 144.000 jih bo imelo to srečo. Ti bodo kot duhovi bivali zraven Boga v nebesih, v blaženi dobi pa bodo s Kristusom nevidno kraljevali.

Prvi vidni znak, da je nastopilo tisočletno kraljestvo, bo vstajenje pravičnih iz Stare zaveze. Ti bodo vstali kot popolni ljudje v navadnih človeških telesih, podobni Adamu pred grehom. Njihovo vstajenje bo vidno. Dano jim bo popolno življenje na svetu in vladali bodo kot upravitelji ter državniki na zemlji v imenu »velikega kralja Jezusa Kristusa«.

Za tem bo satanova oblast omejena, uničeni bodo vsi krivi verski, socialni in politični sistemi ter tako ustvarjeni ugodni pogoji za končno preizkušnjo človeškega rodu. V presledkih bodo vstali vsi mrtvi brez izjeme in poklicani bodo, da se odločijo za Kristusa ali proti njemu. Preizkušnja bo lahka, zato jo bo večina prestala. Kot plačilo jim bo dano, da bodo kot nižja duhovna bitja za večno srečno živeli na prenovljeni zemlji. Tisti, ki pa preizkušnje ne bodo prestali, bodo kaznovani z večno smrtjo. Kmalu po letu 2918 bo razvoj zaključen. Satanova oblast bo za vedno strta, a božji izvoljenci se bodo za večno veselili na novem nebu in na novi zemlji (Snoj, 1933:23-25).

Jehovove priče trdijo, da Bog nima pozitivnega mnenja o krščanstvu: »kmalu bo Bog zdajšnjemu sprijenemu svetu naredil konec in takrat bo trinitarsko krščanstvo poklical na odgovornost. Bog ga bo potem obsodil zardi vseh njegovih dejanj in naukov, s katerimi ga je sramotilo...« (Ali naj verujemo v Trojico, 1994:31) in pri tem navajajo citate iz Biblije.

5. PREVERJANJE HIPOTEZ IN ZAKLJUČEK

1. Jehovove priče so skupina z jasno organizacijsko strukturo z relativno številnim članstvom in sestavljajo jo različne generacije vernikov.

Centrala in vodilno telo imata svoj sedež v Brooklynu, New York. Trenutno je v njem dvanajst posameznikov, ki delujejo v šestih odborih, v katerih sodeluje še več drugih oseb. Ti odbori odločajo na podlagi poročil iz posameznih podružnic, in sicer o ključnih stvareh glede organizacije v svetovnem pogledu (o vsebini revij in knjig, organizaciji kongresov itd.). Podružnični odbori pa odločajo o zadevah posamezne države.

Prvo in najpomembnejše telo je Pensilvanijska biblična družba Stražnega stolpa in razprav (Watchtower Bible and Tract Society of Pennsylvania), registrirana leta 1884. Ima področje delovanja in podružnice v več kot 200 državah. V podružničnih uradih prostovoljci pomagajo tiskati in odpošiljati biblijsko literaturo. Dajejo tudi navodila za organiziranje oznanjevalskega dela. Pri vodenju le-tega dela v teh državah, kjer se to opravlja, uporabljajo različne organizacijske stopnje. Vse skupaj organizira in vodi Upravni organ iz svetovne centrale v Brooklynu, ni pa isti (po razlagi Jehovovih prič) s predstojništvom. Družbe Stražnega stolpa. Upravni organ se ima za versko-duhovno ustanovo. Šteje 18 članov, v njem so predsednik in direktorji. Vsako leto pošilja predstavnike na več področij, kjer se posvetujejo s predstavniki podružnic vsakega območja. Vsaka podružnica ima podružnični odbor (od tri do sedem oseb), ki nadzoruje delovanje v deželah, za katere je pristojen. Mnoge podružnice imajo lastne tiskarne, nekatere uporabljajo rotacijske stroje. Država ali področje, za katero je pristojna posamezna podružnica, je razdeljeno v okrožja oz. območja, ta pa na okraje oz. pokrajine. Vsak okraj obsega kakšnih 20 verskih občin. Ozemlje Republike Slovenije obsega eno področje, ki je razdeljeno na dve okrožji. Območni oz. okrožni nadzornik redno obiskuje okraje oz. pokrajine v svojem okrožju, v določenih časovnih presledkih. V Sloveniji deluje nekaj nad trideset verskih občin Jehovovih prič, ki imajo dvakrat na leto okrajni shod oz. pokrajinski sestanek. Okrajni nadzornik pa obišče vsako občino v svojem okraju dvakrat letno. Med temi obiski pomaga Jehovovim pričam pri organizaciji in opravljanju službe oznanjevanja (evangeliziranja) na območju verske občine. Krajevna verska občina je s svojo kraljestveno dvorano središče, od koder okolici oznanjajo »dobro vest« (veselo oznanilo). Področje verske občine je razdeljeno na manjša področja. Ta se razdelijo posameznim pričam, ki potem obiskujejo ljudi, ki tam živijo in se z njimi pogovarjajo. V vsaki občini, ne glede na

to, ali šteje samo nekaj ali pa skoraj dvesto prič, so postavljeni starešine, ki so zadolženi za razne dejavnosti. »Dobro vest« oznanja vsaka Jehovova priča, ne glede na to, ali služi v svetovnem središču, podružnici ali v neki občini (Verske skupnosti v Sloveniji, 1994:58).

Poročila o tej dejavnosti se pošiljajo v svetovno središče, kjer o tem vsako leto sestavijo in objavijo Letno knjigo. Prav tako se v izdaji Stražnega stolpa od 1. januarja objavlja tabela delovanja. Obe izdaji vsebujeta obširno poročilo o tem, kaj so Jehovove priče v obdobju enega leta opravili, dosegli pri oznanjevanju za Jehovo in njegovo kraljestvo pod Jezusom Kristusom.

Letna knjiga 1990 npr. poroča, da je bilo leta 1989 na svečanosti v spomin na Jezusovo smrt prisotnih 9.479.064 prič in zainteresiranih oseb. V službenem letu 1989 so Jehovove priče porabile več kot 835.000.000 ur za oznanjevanje dobre vesti, krstilo pa se je 263.855 oseb. Prav tako so oddali na stotine milijonov izvodov literature (Jehovine priče v dvajsetem stoletju, 1990:25,26).

Dve izdaji (Letopis in Stražni stolp) podrobno poročata o tem, kaj se vsako leto doseže pri pričevanju za Jehovo in njegovo Kraljestvo pod Kristusom Jezusom. V zadnjih letih je vsako leto približno 14.000.000 Prič in zainteresiranih ljudi obiskalo slovesnost v spomin na Jezusovo smrt. Jehovove priče vsako leto porabijo več kot 1.000.000.000 ur za oznanjevanje dobre novice, krsti pa se več kot 300.000 novih ljudi. Razdelijo pa tudi na stotine milijonov izvodov literature (glej: www.watchtower.org/languages/sv/library/jt/article_07.htm , datum dostopa 25.6.2005).

Torej lahko sklepamo, da so Jehovove priče skupina z jasno organizacijsko strukturo in tako potrdimo prvi del hipoteze.

Na vprašanje koliko članov šteje slovenska skupnost Jehovove priče, nam je Janko Novak povedal naslednje: »Jehovove priče beležimo samo število aktivnih oznanjevalcev. Teh je bilo v maju 2005 1901, kar je do sedaj najvišje število v Sloveniji. Sicer pa naše shode obišče tudi več kot 3000 oseb. V svetu je trenutno okoli 6,5 milijona aktivnih oznanjevalcev, vsakoletnega posebnega shoda v spomin na smrt Jezusa Kristusa se je lani udeležilo več kot 16,7 milijona oseb, revija Stražni stolp pa izhaja v nakladi več kot 26 milijonov in v 150 jezikih« (glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom).

Na vprašanje, koliko različnih generacij vernikov Jehovovih prič je v Sloveniji, nam je gospod Novak povedal: »Moja žena je že tretja generacija vernikov v Sloveniji, saj se je njen oče, ki ima danes prek 60 let že rodil staršem, ki so bili Jehovove priče. V Sloveniji obstaja že četrta generacija vernikov«(glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom).

Torej tudi drugi in tretji del hipoteze glede na povedano lahko potrdimo.

2. Jehovove priče so registrirane kot krščanska verska skupnost zato sklepamo, da se osnovna verovanja ne razlikujejo od verovanj, ki so skupna vsem kristjanom in jih predpisuje Rimskokatoliška cerkev.

V četrtem poglavju smo podrobno primerjali verovanja, ki jih RKC predpisuje svojim vernikom in verovanja Jehovovih prič. Ugotovili smo, da se verovanja bistveno razlikujejo.

Priče ne verujejo v Sv. Trojico: Očeta, Sina in Svetega Duha. Ne verujejo v utelešenje druge Božje osebe, Sina, niti v Kristusovo božanstvo. Menijo, da je Jezus bil »samo starejši brat« angela (nadangela Mihaela). Trdijo, da Sveti Duh ni oseba, ampak samo neosebna Božja sila. Po rimskokatoliškem nauku o Trojici pa je en Bog v treh osebah. Vsaka teh treh oseb pa naj bi bila brez začetka, obstajala naj bi že vso večnost. Hkrati pa se vse tri vsaka zase Vsemogočne, nobena med njimi ni višja in nobena nižja. Priče tudi ne priznavajo Marijinega devištva in trdijo, da je imela poleg Jezusa z Jožefom še druge otroke.

Priče ne priznavajo zakramentov; vseeno pa menijo, da je treba spomin na Jezusovo zadnjo večerjo obhajati enkrat na leto.

Človek je po verovanju Prič po smrti enak živali, saj naj ne bi imel nesmrtni duše. Prav tako Priče ne priznavajo Kristusovega telesnega vstajenja in telesnega vstajenja vseh ljudi (razen za 144.000 oseb). Priče zanikajo vice, pekel, in nebesa; priznavajo samo večno življenje za 144.000 izbranih in življenje v zemeljskem raju za določeno število Jehovovih prič. Vsi ostali naj bi bili določeni za skorajšnje učenje, saj naj bi bil sodni dan pred vrati.

Vemo, da je križ simbol krščanstva, saj kristjani verujejo, da je Kristus na križu daroval samega sebe za odrešitev vsega človeštva. Jehovove priče temu verovanju nasprotujejo in trdijo, da je bil Jezus usmrčen na kolu in ne na križu (Merćep, 1993:355). Za Jehovove priče je uporaba križa kot predmeta pobožnosti malikovanje. Menijo tudi, da ni normalno častiti sredstvo, ki je bilo uporabljeno za usmrnitev drage osebe. Kristjani argumentirajo svoje čaščenje križa s tem, da le-ta simbolizira Kristusovo odrešenjsko ljubezen.

Istočasno ne priznavajo vesoljnosti Cerkev, apostolskega nasledstva, Petrovega prvenstva in nezmotljivega učenja njegovih naslednikov. Mnenja so, da je treba odstraniti vse svete slike in relikvije, čaščenje križa je po njihovem malikovanje. Prav tako ne odobravajo skupne molitve (Mateljan, 1996: 32,33).

Tudi organizacijske razlike med Jehovovimi pričami in katoliško Cerkvijo so očitne. Pri Jehovovih pričah v nasprotju s katoliško Cerkvijo ni hierarhije – vsi so med seboj imenovani bratje in sestre, zato ni vikanja. Ni delitve na duhovnike in laike, obstajajo le starešine, ki vodijo ali občine ali so starešine v svetovnem pogledu, vendar imajo vsi enak položaj. Njihova naloga je, da učijo in pomagajo ostalim. Zaradi svojega odgovornejšega položaja glede na ostale brate in sestre, niso nič višji od njih in se jim ne izkazuje posebnih časti.

Opazna razlika je ta, da Jehovove priče svojo vero oznanjajo tako, da gredo do ljudi in jih poučujejo na domu, če to sami dovolijo. Potem jih povabijo tudi v svoje dvorane. Katoliška Cerkev pa ljudi vabi v cerkvene prostore.

Odnos med Jehovovimi pričami in Rimskokatoliško cerkvijo je po besedah Janka Novaka »takšen kot do vseh drugih religij«(glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom).

Torej hipotezo, ki smo jo postavili, lahko v celoti zavržemo, saj je razvidno, da se verovanja, ki jih predpisuje Rimskokatoliška cerkev in verovanja Jehovovih prič, večinoma ne skladajo.

3. Nauki in verovanja Jehovovih prič pomembno vplivajo na vernikovo življenje, njegova stališča in odločitve v življenju in na odnose s širšo družbo in posamezniki, ki ne sprejemajo naukov Prič.

»Če sem čisto iskren, se moje življenje bistveno razlikuje od življenja mojih sodelavcev. Jaz po končani službi ponavadi oznanjujem, moji sodelavci gredo domov. Ne veselim se petkov tako kot drugi, ker se ga jaz ne bom šel napit, ker pač ne pijem in tudi ne kadim. Pa tudi punc ne bom šel spoznavat v lokal, ker tam gotovo ne bom spoznal dekle zase. Želel bi, da je moje bodoče deklo tudi Jehovova priča«, je na vprašanje; kako mislite, da se razlikuje vaše življenje kot Jehovove priče od nekoga, ki to ni, odgovorila anonimna Jehovova priča (glej prilogo 7.2, pogovor z A. K.).

V sedmem poglavju smo si ogledali versko prakso Jehovovih prič, ki izključuje sodelovanje v vojaških in političnih zadevah in sprejemanje transfuzije. Odklanjanje služenja vojaškega roka dandanes ni več problem, saj se tak posameznik lahko odloči za ugovor vesti oziroma civilno služenje vojaškega roka. Včasih te možnosti ni bilo: »Ker je bilo učenje vojskovanja in tudi služenje vojaškega roka v nasprotju z mojo biblijsko šolano vestjo, sem se tako kot mnoge druge Jehovove priče znašel pred vojaškim sodiščem in bil obsojen na tri leta zapora. Leto dni sem preživel tudi na Golem otoku. Vendar ničesar ne obžalujem. Vse to me je še bolj utrdilo v prepričanju, da sem na pravi poti in vesel sem, da je tudi moja odločenost in vztrajnost pomagala utrditi pravico do ugovora vesti, ki je danes tudi uzakonjena« (glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom) Torej so v preteklosti Jehovovi priči zaradi njenih stališč lahko vzeli tudi prostost.

Jehovove priče niso člani nobene politične, družbene ali kakršnekoli druge organizacije. Ne praznujejo rojstnih dni, godov, obletnic, Božiča, Velike noči in državnih praznikov. Ne pozdravljajo zastave in ne pojejo državne himne, saj imajo to za brezboštvo. Vsaka Jehovova priča mora imeti nadsacionalno, naddržavno zavest zaradi pripadanja Jehovovi organizaciji.

Jehovove priče zavračajo transfuzijo, ker verjamejo, da je v krvi »človekova duša« in bi z dajanjem ali prejemanjem krvi dajali del sebe. Zaradi tega se jim očita, da s tem onemogočajo rešitev življenja številnim, ki nujno potrebujejo kri. Enako so proti presajanju organov in podobnim medicinskim zahtevam.

Prepovedana je uporaba vseh vrst drog, kajenje, alkoholne pijače pa lahko uživajo le v majhnih količinah.

Jehovove priče opozarjajo na škodljivost televizije in filmov, določenih vrst glasbe in plesa ter na škodljivost športnih aktivnosti, saj bi lahko ta čas koristno izkoristili za pridiganje.

V knjižici Izgrajuj srečno družinsko življenje poudarjajo, da lahko človek mnoge potrebe po sreči zadovolji v pristrčnem družinskem krogu. Le družine, ki živijo po Božji besedi, so lahko srečne. Verjamejo, da bi zakon moral biti dosmrtna zveza. Dobra podlaga za zakon je močna vez med partnerjema, ki pa jo lahko zgradita v dolgem času spoznavanja pred zakonom. Ne odobravajo spolnih odnosov pred sklenitvijo zakona (Izgrajuj srečno družinsko življenje, 1978:5).

V družini ima glavno besedo in popolno odgovornost mož in žena ga mora poslušati. Mož pa mora biti pokoren Kristusu in se od njega učiti, kako pravilno izvajati vodstvo v družini. Možje naj ljubijo svoje žene, kakor je Kristus ljubil svojo Cerkev (Izgrajuj srečno družinsko življenje, 1978:5-30).

Iz vsega zgoraj naštetega lahko potrdimo, da »nauki in verovanja Jehovovih prič pomembno vplivajo na vernikovo življenje, njegova stališča in odločitve v življenju« in s tem potrdimo prvi del hipoteze.

Poleg vseh obvez, ki smo jih že našteali, je Jehovova priča dolžna spoštovati tudi prepovedi. Tu je najprej prepoved druženja z bivšimi Pričami, ne glede na to, če so ti sami izstopili ali so bili izključeni.

Na vprašanje, ali se z izobčencem Priča lahko še vedno družijo oziroma prijateljuje«, je Janko Novak odgovoril: »Res je tudi, da je Pričam odsvetovano, da bi se družili s takim, ki je izobčen, kar je v skladu z svetopisemskim nasvetom iz Prvega pisma Korinčanom, peto poglavje, od devete do enajste vrstice, kjer pravi: »V svojem pismu se vam pisal, da se neahajte družiti z nečistniki, vendar nisem imel v mislih nečistnikov tega sveta ali pohlepnežev ali izsiljevalcev ali malikovalcev nasploh, saj bi sicer morali oditi s sveta. Zdaj pa vam pišem, da se neahajte družiti z vsakim, ki se imenuje brat [opomba: Jehovove priče se med seboj nazivamo z brat ali sestra], pa je nečistnik, pohlepnež, malikovalec, sramotilec, pijanec, ali izsiljevalec. S takim niti ne jejte.« Takšno ravnanje je na eni strani zaščita za Priče pred slabo družbo, za izobčenega pa vzgojni ukrep, ki ga lahko spodbudi k temu, da naredi pozitivne spremembe in zopet postane del krščanske občine« (glej prilogo 7.1, pogovor z Jankom Novakom). Torej glede na to, kar nam je povedal predstavnik za medije in odgovorni urednik publikacij slovenske skupnosti Jehovovih prič Janko Novak, lahko potrdimo tudi drugi del hipoteze.

Skozi nauke in doktrine smo skušali pojasniti, kaj pomeni biti Jehovova priča in ugotovili, da se tisti posameznik, ki to je, bistveno razlikuje od slehernega posameznika, ki teh nauk ne sprejema oziroma ne pozna. To pomeni, da Jehovova priča drugače dojema svet, širšo družbo in okolico. Od leta 1976, ko je verska skupnost Jehovove priče uradno prijavila svoje delovanje v Republiki Sloveniji, je do danes postala skupnost s številnim članstvom. V Sloveniji je slabih 2000 aktivnih oznanjevalcev, v svetu jih je okoli 6,5 milijona in ta številka

naj bi se še povečala. Ali se bo to dejansko zgodilo in se bo številka aktivnih oznanjevalcev tako pri nas kot drugje po svetu povečevala, bomo šele videli. Dotlej lahko kot sociologi zgolj opazujemo spremembe, ki se bodo vrstile znotraj in zunaj skupnosti Jehovovih prič in drugih NRG.

6. VIRI IN LITERATURA:

Aldridge, Alan (2000): Religion in the Contemporary World: A Sociological Introduction. Cambridge: Polity Press.

Črnič, Aleš (2001): Teorija in praksa definiranja religije. Teorija in praksa (38)6, 1004-1016.

Črnič, Aleš (2003): Odnos sodobnih družb do novih religijskih gibanj. Teorija in praksa (40) 1, 117-135.

Dawson, Lorne L. (1998): Comprehending Cults: The Sociology of new Religious Movements. Oxford: Oxford University Press.

Ebneter, Albert (1963): Moderne ločine 1. Cirilsko društvo slovenskih bogoslovcev, Ljubljana.

Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej I, II, III. DZS, Ljubljana.

Flere, Sergej in Kerševan, Marko(1995): Religija in (sodobna družba): Uvod v sociologijo religije, Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Haralambos, Michael (2001): »Sociologija: Teme in pogledi«. DZS, Ljubljana.

Kubelj, Monika (2002): Jehovove priče na pohodu. Mag, (5), 43-45.

Jehovine priče v dvajsetem stoletju (1990). Krščanska vjerska zajednica Jehovinih svjedoka, Zagreb.

Izgrajuj srečno družinsko življenje (1978), Watch Tower Bible and Tract Society of New York, Brooklyn (New York).

Jehovove priče in izobraževanje (1995), Watch Tower Bible and Tract Society of New York, Brooklyn (New York).

Lesjak, Gregor (2001): Nova religijska in duhovna gibanja v Sloveniji. Teorija in praksa, (38) 6, 1108-1124.

Lesjak, Gregor (2002): »Nova religiozna gibanja« in/kot »sekte« ob prelomu tisočletja. Magistrsko delo. Ljubljana.

Mateljan, Ante (1996): Pred svjedocima Jehove: Autentični tumači Božje riječi ili zloguki proroci propasti. Split: Crkva u svijetu.

Merćep, Vladimir (1993): Svedjoci Jehove: katolička prosudba. Split: Crkva u svijetu.

Smrke, Marjan (2000): Svetovne religije. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Snoj, Andrej (1933): Raziskovalci Svetega pisma: Kdo so in kaj uče, Bogoslovna Akademija, Ljubljana.

Sprung, Renata (1997): Zapor brez zidov: Jehovove priče. Družina, Ljubljana.

Sobočan, Štefan (1994): Moja župnija: drobci iz preteklosti in sedanosti cerkva in verskih skupnosti. Podjetje za informiranje, Murska Sobota.

Stark, Rodney in Bainbridge, W. S. (1981): »American-Born Sects: Initial Findings,« Journal for the Scientific Study of Religion, (20), 130-149.

Škafar, Vinko (1998): Verstva, sekte in novodobna gibanja. Mohorjeva družba, Celje.

Trstenjak, Tone (1997): Metode propagande i uzorci uspjeha novih religioznih pokreta. V: Mijo Nikić (ur.): Novi religiozni pokreti. Zagreb, str. 64-65

Wallis, Roy (1998): Three Types of New Religious Movements. V Dawson Lorne L. (ur.) Cults in Context: Readings in the Study of New Religious Movements, 39-71. New Brunswick in London: Transaction Publishers.

Wilson, Bryan (1959): »An Analysis of Sect Development«, American Sociological Review (24), 3-15.

Spletne strani, ki obravnavajo Jehovove priče:

V slovenščini

-www.jehovovexprice.tk

Stran Ota Lutarja

-www.watchtower.org/languages/sv/index.html

Uradna stran Jehovovih prič

-jp.gajba.net

Neuradne strani Jehovovih prič

V angleščini

-www.freeminds.org

Obširne informacije o Jehovovih pričah

-watchtower.observer.org

Največja kritična stran

-www.watchtowerinformationsservice.org

Novice in članki o Jehovovih pričah

-www.jehovahs-witness.com

Največji forum o Jehovovih pričah

-www.jwfiles.com

Članki in skenirani dokumenti

7. PRILOGA

7.1 POGOVOR Z JANKOM NOVAKOM, PREDSTAVNIKOM ZA MEDIJE IN ODGOVORNIM UREDNIKOM PUBLIKACIJ SLOVENSKE SKUPNOSTI JEHOVOVIH PRIČ

1. Se lahko prosim na kratko predstavite? (starost, poklic, itd.)

Moje ime je Janez Novak (uradno). Rojen sem 29.03.1964. Osnovno šolo sem obiskoval v Litiji. Po poklicu sem elektrotehnik. Končal sem Srednjo elektrotehniško šolo na Vegovi v Ljubljani, nato pa nadaljeval študij na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, ki pa ga zaradi okoliščin omenjenih na koncu nisem dokončal. Zadnjih 12 let delam kot prostovoljec na glavnem uradu Jehovovih prič v Ljubljani, med drugim tudi kot urednik revij *Prebudite se!* in *Stražni stolp*.

2. Kdaj in zakaj ste postali Jehovova priča?

Moji starši so postali Jehovove priče kmalu po mojem rojstvu in so me v tem duhu tudi vzgajali. Sam pa sem imel možnost spoznavati tudi druge nazore. Po dopolnjenem 18 letu starosti sem se sam odločil, da želim biti Jehovova priča. Tako sem se odločil zato, ker menim, da je to življenjska pot, ki me osrečuje, osmišlja moje življenje in zadovoljuje vsa moja pričakovanja glede prihodnosti.

3. Ali je članstvo prostovoljno in kakšni so pogoji za sprejem med Jehovove priče?

Vsakdo lahko postane Jehovova priča samo prostovoljno. Pred tem mora točno spoznati nauke, ki jih uči Biblija. Pri tem mu običajno pomaga izkušen učitelj, vendar pa mora odločitev, da bo postal Jehovova priča, sprejeti sam. Pričakuje se tudi, da že pred tem svoje življenje ustrezno prilagodi biblijskim merilom.

4. Kdaj ste se dali krstiti in kaj je vplivalo na vašo odločitev za krst?

Krstil sem se leta 1983, po končani srednji šoli. Kot sem že prej omenil, sem spoznal, da želim tako živeti in da bo ta pot dala smisel mojemu življenju.

5. Kakšno je bilo vaše življenje pred vstopom in po vstopu v Jehovove priče?

Že pred krstom sem se trudil živeti kot Jehovova priča. Tako sem bil tudi vzgojen. Vendar pa na to nisem gledal tako resno. S sosedi ali sošolci smo velikokrat tudi kaj »ušpičili«, kar staršem, če bi zato vedeli, gotovo ne bi bilo všeč. Ko pa sem se odločil, da postanem Jehovova priča, sem se zavedal, da moram skladno s tem tudi živeti.

6. Kaj vam osebno pomeni biti Jehovova priča?

Kot sem že prej omenil, mi to osmišlja življenje. Štejem si v čast, da smem poznati Boga Jehov in njegov namen s človeštvom in upati na človeka vredno življenje. V veselje mi je družba enakomiselnih prijateljev, ki se vsi trudijo živeti po Božjih merilih. To, da živim kot Jehovova priča, mi pomaga v vsakodnevnem življenju, pri sprotnem spoprijemanju z izzivi in ohranjanju samospoštovanja ter čiste vesti.

7. Ali je bil kdo od vaših najbližjih že Jehovova priča? Če niso bili, kako so reagirali na vaš vstop v Priče?

Moji starši in sestra. Starejši bratje in mlajša sestra niso bili Jehovove priče in tudi danes niso, vendar vsi spoštujejo mojo odločitev in se dobro razumemo.

8. Koliko časa že Jehovove priče delujete v Sloveniji?

Delovanje Jehovovih prič v Sloveniji sega v začetek 1920-tih let. Prva verska občina je bila registrirana v Mariboru leta 1930. Že pred drugo svetovno vojno so bile organizirane skupine vernikov tudi v Ljubljani, Zasavju, Posavju, na Koroškem in Gorenjskem. Med vojno so bili preganjani in mnogi zaradi svojega nevtralnega stališča odpeljani v koncentracijska taborišča. Veliko jih je izgubilo tudi življenje. Tudi po vojni takratna oblast ni bila naklonjena našemu delovanju, zato so bili mnogi preganjani in zaprti.

9. Ali imate podatke, koliko članov Jehovovih prič je v Sloveniji in koliko v svetu?

Jehovove priče beležimo samo število aktivnih oznanjevalcev. Teh je bilo v maju 2005 1901, kar je do sedaj najvišje število v Sloveniji. Sicer pa naše shode obišče tudi več kot 3000 oseb.

Reviji *Stražni stolp* in *Prebudite se!* pa izhajata v nakladi več kot 15.000 izvodov. V svetu je trenutno okoli 6,5 milijona aktivnih oznanjevalcev, vsakoletnega posebnega shoda v spomin na smrt Jezusa Kristusa se je lani udeležilo več kot 16,7 milijona oseb, revija *Stražni stolp* pa izhaja v nakladi več kot 26 milijonov in 150 jezikih.

10. Ali imate mogoče tudi podatke, koliko različnih generacij vernikov je v Jehovovih pričah?

Moja žena je že tretja generacija vernikov v Sloveniji, saj se je njen oče, ki ima danes prek 60 let že rodil staršem, ki so bili Jehovove priče. V Sloveniji obstaja že četrta generacija vernikov.

11. Katere so glavne aktivnosti Jehovovih prič?

Jehovove priče se trikrat na teden zbiramo na naših shodih, kjer razpravljamo o biblijskih temah in o tem, kako lahko v praktičnem življenju uporabimo biblijska načela. Prav tako se na teh shodih usposabljam za oznanjevanje. Oznanjevanje evangelija ali dobre novice je za nas pomembna naloga, saj tako sledimo prvotnim kristjanom, ki so bili znani po tej dejavnosti. Vsi se trudimo tudi osebno brati Biblijo in v krogu družine upoštevati njene smernice.

Trikrat na leto imamo tudi večja zborovanja, kjer se srečujemo z verniki iz cele Slovenije, včasih pa tudi iz tujine, si izmenjamo izkušnje in zastavimo cilje. Jehovove priče pa imamo tudi navado, da se družimo na piknikih ali podobnih družabnih srečanjih.

12. Kakšen je odnos Jehovovih prič do Rimskokatoliške cerkve?

Takšen kot do vseh drugih religij. Z biblijskim sporočilom želimo doseči vse ljudi, ne glede na njihovo versko prepričanje ali svetovni nazor. Že davno smo spoznali, da je v ta namen treba spoznavati tudi druga verovanja in jih spoštovati, saj se tako lahko pogovarjamo. Zato smo izdali tudi publikacije, ki naše vernike seznanjajo z drugimi verovanji. Ne sodelujemo pa v ekumenskih gibanjih.

13. Kaj pa do drugih verskih skupnosti in cerkva?

Enako.

14. Ali bi za Jehovove priče rekli, da so krščanska verska skupnost, novo religijsko gibanje ali sekta?

Naš uradni naziv je Jehovove priče – krščanska verska skupnost. Imamo se za kristjane in se trudimo živeti tako, kot so živeli prvi kristjani. Nismo novo religijsko gibanje, saj obstajamo že več kot sto let. Tudi nismo ločina, saj se nismo odcepili od nobene krščanske denominacije. Med nami so ljudje iz različnih življenjskih okolij in mnogih religioznih ozadij. Nimamo duhovnega voditelja in nismo zaprti, kar so značilnosti ločin ali sekt (ker ima ta izraz negativni prizvok, ga ne želim uporabljati za nobeno versko skupnost; v priporočilu parlamentarnemu zboru Sveta Evrope je bilo predlagano, da bi se uradom, ki preiskujejo nove verske skupine, »močno priporočalo, naj ne rabijo več tega izraza)«. Naše preiskovanje Svetega pisma je samostojno že od vsega začetka.

15. Kakšen se vam zdi odnos Jehovovih prič v relaciji do obstoječega družbenega reda? Ali ga sprejemate, zavračate ali se mu prilagajate?

Na to vprašanje bi lahko najbolje odgovoril z biblijskim stavkom iz Pisma Rimljanom 13. poglavje, druga vrstica, kjer pravi: »Zato se vsak, ki nasprotuje oblasti, postavlja po robu Božji ureditvi. Tisti, ki pa se tej ureditvi postavljajo po robu, si bodo nakopali obsodbo.« Jehovove priče se ne vmešavamo v politične zadeve sveta, spoštujemo oblast in si ji podrejamo vse dotlej, dokler od nas ne zahteva česa, kar je v nasprotju z Božjim zakonom.

16. Ali bi v zvezi s tem dejali, da gre za zaprto ali odprto versko skupnost? Kako se to kaže?

Menim, da smo zelo odprta verska skupnost, saj je naše delo javno. Vsi naši shodi so odprti za javnost, vsak je dobrodošel. Vstop in izstop iz verske skupnosti je prostovoljen.

17. Kako bi komentirali: »S pričami se je zelo težko pogovarjati. Zaradi svoje teorije ne oznanjajo krščanskega nauka, saj jim manjka krščanska podlaga, vera v troedinega boga in tako tudi vera v Jezusa Kristusa kot božjega Sina.« (Vinko Škafar: *Verstva, sekte in novodobna gibanja*; izšla leta 1998, stran 241). Torej vprašanje je, ali so Jehovove priče tudi kristjani?

Gre za očitno avtorjevo nepoznavanje naše verske skupnosti, saj je v svoji knjigi navedel kar nekaj neresničnih stvari glede naše verske skupnosti, ki so najbrž tudi posledica predsodkov. Nikakor se ne morem strinjati, da je podlaga krščanskega nauka vera v troedinega Boga. Takega nauka sploh ne moremo najti v Bibliji in tudi ni krščanski, kar lahko hitro ugotovi vsak nepristranski preiskovalec Svetega pisma. Podlaga za krščanski nauk je vera v to, kar je učil Jezus Kristus in sledenje njegovemu življenju, za kar si Jehovove priče prizadevamo. Zato smo kristjani. Res pa je, da verjamemo, da je Jezus Božji Sin, ne pa del troedinega Boga.

18. Kako so vas sprejemali ljudje, ki ste jim oznanjevali (oziroma vas sprejemajo) in koliko ur na teden približno porabite za oznanjevanje?

Na splošno bi rekel, da pozitivno. Jehovove priče smo oznanjevali tudi takrat, ko se o veri ni smelo govoriti, danes pa so ljudje bolj odprti in mnogi si prizadevajo za duhovnost. Seveda pa so vedno tudi izjeme, ljudje smo pač različni. Nekaterim se je morda težko pogovarjati o Bogu, duhovnosti, saj menijo, da so to osebne stvari in se naj o njih ne bi pogovarjali z drugimi.

Koliko časa bo kdo od Jehovovih prič namenil oznanjevanju, je njegova osebna stvar. Na to vpliva veliko dejavnikov. Zdravje, starost, družinske in druge obveznosti. Ker naju z ženo to delo osrečuje, se trudiva, če je le mogoče, v svojem prostem času v tem sodelovati vsak teden. V preteklem letu je približno 6,5 milijona Jehovovih prič po vsem svetu temu delu namenilo več kot milijardo ur.

19. Kaj menite o špekulacijah, da Priče ne berejo celega Svetega pisma in ravno zaradi tega nimajo in ne morejo razumeti celotnega Božjega sporočila?

Kot ste sami omenili, so to res špekulacije, kajti Jehovove priče beremo celo Sveto pismo. Imamo program, po katerem vsak teden preberemo nekaj poglavij in nato o njih razpravljamo

na shodih. Tako po tem programu preberemo celo Sveto pismo v petih letih. In nato začnemo znova. Poleg tega Sveto pismo beremo tudi po osebнем programu, ki si ga vsak lahko sestavi sam.

V naših publikacijah so navedki iz celotnega Svetega pisma, izdali pa smo že kar nekaj knjig, ki ga razlagajo od vrstice do vrstice. Lani smo izdali tudi celoten prevod krščanskih grških spisov (t. i. Nova zaveza) v slovenščini in trenutno prevajamo tudi hebrejske spise, kar pa ne bi bilo smiselno, če bi se zadovoljili samo z nekaterimi vrsticami iz Svetega pisma. Če želimo razumeti sporočilo Svetega pisma, ga moramo brati v celoti.

20. Ali morajo Jehovove priče plačevati kakršne koli prispevke?

Jehovove priče nismo obvezni plačevati verski skupnosti nikakršnih vnaprej določenih prispevkov, kot je desetina ali kaj podobnega.

21. Kateri so vaši najpomembnejši viri financiranja in ali so prostovoljni prispevki edini vir?

V naših prostorih za čaščenje je nameščena t. i. prispevčna škatlica in vsakdo lahko zasebno prispeva, če to seveda želi in tudi kolikor želi. Na shodih se ne zbira prispevkov in ti tudi niso pogoj, da bi lahko bil na shodu ali prejel kakršnokoli literaturo. V vsaki verski občini se enkrat na mesec javno objavi, koliko prispevkov je bilo zbranih, in občina z resolucijo odloči, za kaj jih bodo porabili. Vse naše delo se financira izključno s prostovoljnimi prispevki.

22. Kolikšna je višina teh prispevkov in komu oziroma čemu so namenjeni?

Skupna višina teh prispevkov običajno ne presega vsote, ki je potrebna za pokritje stroškov vzdrževanja verskih prostorov. Če se neka verska občina z resolucijo odloči, da želi renovirati svoje prostore za zbiranje ali zgraditi novo dvorano za sestajanje, so ti prispevki večji, vendar še vedno popolnoma prostovoljni in ne določeni. V zadnjih 15 letih smo tako zgradili 13 novih dvoran, trenutno pa gradimo tudi izobraževalni center v Kamniku, kjer pa nam s prispevki pomagajo tudi verniki iz tujine. Večji del prispevkov gre tudi za pokritje stroškov tiskanja literature in prostovoljcev, ki so zaposleni na Glavnem uradu ali polnočasno opravljajo delo evangeliziranja na terenu.

23. V slovenski javnosti gibanje Jehovove priče sprožajo različne reakcije, ki so neredko skeptične ali celo sovražne. Kaj vi menite, da je glavni razlog za te reakcije?

V prvi vrsti osebno nepoznavanje in predsodki, ki jih nekateri širijo o nas in našem delovanju.

24. Ali je res, da lahko člana Prič tudi izključijo oziroma ga izobčijo?

Da, to je res. S tem sledimo vzorcu iz Svetega pisma, po katerem so se ravnali tudi prvi kristjani. Vendar pa ta korak izvedemo samo za najhujše prestopke in to le v primeru, če se oseba kljub pomoči ne želi odreči takšnemu ravnanju in tudi slabo vpliva na druge. Izključitev torej ni pride avtomatična, ampak vsak tak primer obravnava poseben odbor, ki mora pregledati dokaze, da se je nekaj res zgodilo in da nekdo zares vztraja pri napačnem ravnanju. Vsak, ki mu je izrečen ukrep izključitve, je tudi seznanjen, da se lahko na to pritoži, če misli, da je bila storjena napaka. V takem primeru bo njegov primer obravnaval drug odbor, ki bo še enkrat pretehtal vse dokaze in šele za tem sprejel odločitev. Ključno pri odločitvi ni teža storjenega dejanja, ampak stališče obtoženega, njegovo obžalovanje in pripravljenost, da uredi svoje življenje.

25. Kakšen je potem odnos drugih Jehovovih prič do izobčenca? Ali se z izobčencem Priča lahko še vedno družijo oziroma prijateljuje?

Vsak, ki je izobčen, lahko še naprej obiskuje shode, pravzaprav je k temu spodbujen. Vse izobčene se tudi enkrat letno obiše z namenom, da se jim pomaga urediti življenje in vrniti med Jehovove priče, seveda če to želijo. Res je tudi, da je Pričam odsvetovano, da bi se družili s tistimi, ki je izobčen, kar je v skladu s svetopisemskim nasvetom iz Prvega pisma Korinčanom, peto poglavje, od devete do enajste vrstice, kjer pravi: »V svojem pismu sem vam pisal, da se nehajte družiti z nečistniki, vendar nisem imel v mislih nečistnikov tega sveta ali pohlepnežev, ali izsiljevalcev, ali malikovalcev nasploh, saj bi sicer morali oditi s sveta. Zdaj pa vam pišem, da se nehajte družiti z vsakim, ki se imenuje brat [opomba: Jehovove priče se med seboj nazivamo z brat ali sestra], pa je nečistnik, pohlepnež, malikovalec, sramotilec, pijanec, ali izsiljevalec. S takim niti ne jejte.« Takšno ravnanje je na eni strani zaščita za Priče pred slabo družbo, za izobčenega pa vzgojni ukrep, ki ga lahko spodbudi k temu, da naredi pozitivne spremembe in zopet postane del krščanske občine.

26. Kako vi gledate na to, da Jehovove priče zavračate transfuzijo in ali bi jo tudi vi zavrnil, če bi se znašli v taki situaciji?

Kot Jehovova priča imam vedno s sabo pravnoveljavni dokument (*Trajno pooblastilo za mojo zdravstveno oskrbo*), ki jasno izraža mojo voljo glede zdravstvenih postopkov. Jehovove priče zavračamo krvne transfuzije v prvi vrsti iz verskih razlogov, čeprav sedaj prihajajo v ospredje tudi medicinski. V Svetem pismu je večkrat jasno izražena prepoved uživanja krvi, saj kri predstavlja življenje, ki pripada Bogu. Sam bi kri zavračal tudi, če ne bi bil Jehovova priča. O slabostih krvnih transfuzij se je začelo več govoriti šele v zadnjem času, čeprav jih Jehovove priče zavračamo že več kot 50 let. Varnih krvnih transfuzij ni, dolgoročni učinki pa sploh niso raziskani. Zato je neki zdravnik dejal, da so najbolj varne tiste krvne transfuzije, ki jih sploh ne dobimo. Osebno sem prepričan, da ni več daleč čas, ko se bo povsem prenehalo zdraviti s krvnimi transfuzijami. Danes v svetu obstaja že blizu 200 brezkrvnih centrov. Jehovove priče pa imamo na našem seznamu več kot 150.000 kirurgov, ki so nas pripravljene operirati brez uporabe krvi. Naj ob tem dodam, da Jehovove priče odklanjamo polno kri in njene glavne sestavine, uporaba frakcij in pa določenih oblik avtotransfuzije pa je prepuščena vesti posameznika.

Po mnenju mnogih zdravnikov smo Jehovove priče s svojim vztrajnim zagovarjanjem pravice, da sami odločamo o načinu našega zdravljenja in organiziranim sodelovanjem med zdravnikom in pacientom, veliko pripomogli k uveljavitvi pravic pacientov, ki se v zadnjem času toliko poudarjajo.

27. Kako gledate na prihodnost Jehovovih prič?

Vsekakor pozitivno. V Sloveniji v zadnjih letih beležimo stalno rast aktivnih oznanjevalcev, lani smo izdali prevod Svetega pisma v slovenščini, trenutno pa smo tik pred vselitvijo v nove prostore, ki so že dograjeni v Duplici pri Kamniku, kar nam bo precej izboljšalo delovne pogoje. Seveda se tudi Jehovove priče srečujemo z izzivi, tako kot vsi drugi ljudje, vendar sem prepričan, da se bomo kot celota sposobni z njimi uspešno spopasti.

28. Kdo bo po vašem mnenju preživel Harmagedon in kakšen bo svet po tem dogodku?

Na to vprašanje bi kdorkoli težko z gotovostjo odgovoril, saj je končni sodnik Bog in ne ljudje. Vsi ki se trudijo živeti po pravičnih merilih, ki jih postavlja človekov Stvarnik, lahko upajo na preživetje Harmagedona in upajo na večno življenje v obljubljenem novem svetu.

29. Ali je možno napovedati konec sveta in kako vi gledate na takšne napovedi, ki so se v preteklosti že pojavljale, a se niso uresničile (napovedi C. T. Russell za leto 1914 in J. F. Rutherford za leto 1925)?

Tega vsekakor ni mogoče napovedati, saj v samem Svetem pismu piše, da tega dneva ne ve nihče, razen sam Bog. Jehovove priče ne trdimo, da smo navdihnjeni preroki. V preteklosti so nekateri naredili napake. Podobno kot apostoli Jezusa Kristusa so včasih imeli nekaj napačnih pričakovanj. V Svetem pismu je najti časovne opredelitve, povezane z izpolnitvijo prerokb in Jehovove priče smo jih proučevali in jih še vedno proučujemo z globokim zanimanjem. Jezus je tudi opisal sestavljeno znamenje, ki bo povezano z izpolnitvijo časovnih prerokb in o rodu, ki bo to doživel. Res je, da so včasih narobe razumeli, kaj natanko se bo zgodilo na koncu določenih časovnih obdobj, toda nikdar niso naredili te napake, da bi izgubili vero ali nehali biti pozorni na izpolnitev Božjih namenov.

30. Kaj bi vi osebno počeli na »zadnji dan konca sveta«?

Ker se vsak dan trudim živeti v skladu s svetopisemskimi načeli, tudi takrat ne bi živel drugače. Kristjani moramo živeti tako, da smo na ta dan pripravljeni že danes, ali pa da lahko vztrajamo še desetletja, če je treba.

31. Ali bi želeli dodati še kaj, kar vas nisem vprašala?

Morda osebno izkušnjo, ki sem jo doživel kmalu za tem, ko sem postal Jehovova priča, iz katere pa sem se veliko naučil in mi še danes pomaga premagati marsikateri izziv, s katerim se srečam v življenju. Ker je bilo učenje vojskovanja in tudi služenje vojaškega roka v nasprotju z mojo biblijsko šolano vestjo, sem se tako kot mnoge druge Jehovove priče znašel pred vojaškim sodiščem in bil obsojen na tri leta zapora. Leto dni sem preživel tudi na Golem

otoku. Vendar ničesar ne obžalujem. Vse to me je še bolj utrdilo v prepričanju, da sem na pravi poti in vesel sem, da je tudi moja odločenost in vztrajnost pomagala utrditi pravico do ugovora vesti, ki je danes tudi uzakonjena.

7.2 POGOVOR Z JEHOVOVO PRIČO A. K.

1. Se lahko prosim na kratko predstavite (starost, poklic, itd.)?

Moje ime je A. K. Star sem 28 let in delam v lekarni. Po poklicu sem farmacevt.

2. Kdaj in zakaj ste postali Jehovova priča?

Med študijem farmacije sem se znašel v globoki osebni krizi iz katere več nisem videl izhoda. Takrat sem srečal mojo zdajšnjo zaročenko, ki mi jo je z nasveti in pogovorom pomagala prebroditi, sočasno pa sem se seznanil z učenjem Jehovovih prič. Spoznal sem, da je v tem učenju enostavno nekaj več in bolj kot sem se poglobljal v dano snov, bolj logično in pravilno se mi je zdelo učenje.

3. Kdaj ste se dali krstiti in kaj je vplivalo na vašo odločitev za krst?

Krstil sem se pri 22 letih. To je bilo približno dve leti po prvem stiku z učenjem Jehovovih prič. Odločitev je bila logično nasledje dogodkov v mojem življenju in je bila nekakšen zaključek dotedanje poti in začetek nove.

4. Kakšno je bilo vaše življenje pred in kakšno po vstopu v Jehovove priče?

Rojen sem bil v razmeroma dobro situirano družino. Starša me nista nikoli vzgajala v verskem duhu, zato sem se ukvarjal predvsem z materialnimi problemi. Zelo slabo sem se soočal z osebnimi težavami in vedno mi je manjkalo nek smisel vsega, kar počnem. Ravno ta problem je po vstopu med Jehovove priče izginil. Po vstopu sem zamenjal ljudi s katerimi sem se prej družil, drugače gledam tako na svetovne kot na probleme neposredno v mojem življenju. Lahko bi rekel, da se je spremenilo vse razen poklicne poti.

5. Kaj vam osebno pomeni biti Jehovova priča in kako dolgo ste že Priča?

Pomeni mi stanje notranje pomirjenosti v vsakdanjem življenju in občutek, da pomagam ljudem, ki jim predstavim Božjo resnico. Prav tako mi je učenje v oporo pri pomembnih odločitvah, deluje kot nekakšno vodilo o tem kaj mi koristi in kaj škoduje. Posebno mi je v zadovoljstvo, kadar k nam pristopi nov član, ki sem mu predstavil učenje in se mu vidno izboljša kakovost življenja. Jehovova priča sem pa že pet let.

6. Ali je kdo od vaših najbližjih že bil Jehovova priča? Če niso bili, kako so reagirali na vaš vstop v Priče?

Ne, nihče ni bil nikoli Priča. Reagirali so različno. Starši temu niso posvečali prevelike pozornosti. Bili so precej pragmatični, češ, če to potrebuješ, to vzemi. Medtem, ko je moj brat skoraj znorel, ko je izvedel za mojo odločitev. Z očitnim neodobravanjem so mojo odločitev sprejeli nekateri sorodniki, za katere mi je tako ali tako vseeno. Res pa je, da čeprav ni od mojih prijateljev nihče obsodil mojega vstopa, se dandanes bolj malo vidimo in nismo več tako povezani.

7. Kakšne so vaše izkušnje z oznanjevanjem od vrat do vrat?

V bistvu kar v redu. No, saj se je kdaj že zgodilo, da mi je kdo zaprl vrata pred nosom, ali pa je bil nevljuden a take stvari jaz hitro pozabim in se ne obremenjujem s tem. Jaz zelo rad oznanjujem, to me sprošča, ker se zelo rad pogovarjam z ljudmi o Bogu in življenju na sploh.

8. Kako so vas sprejemali ljudje, ki ste jim oznanjevali (oziroma jim oznanjete) in koliko časa (ur) na teden ste približno porabili za oznanjevanje?

Oznanjevanje je moj najljubši del dneva. Na dan oznanjam tudi po osem ur, med prostim časom, sicer pa od 2 do 3 ure na dan.

9. Kaj menite o branju in razlaganju Svetega pisma, kot ga berejo (in si ga razlagajo) Priče?

Zame je to edino pravilno razlaganje Svetega pisma. RKC ga razlaga in bere po svoje, samo kdo pa zagotavlja, da je to branje in razlaganje pravilno?

10. Kako gledate na zavračanje transfuzije in ali ste jo pripravljene zavrniti, če bi se slučajno znašli v taki situaciji?

Novejša spoznanja o medicini so pokazala, da je namesto krvi možno človeku dati krvne nadomestke. S krvnimi nadomestki se tudi ni možno okužiti z virusom HIV ali kakšno drugo boleznijo. Osebno bi zavrnil transfuzijo, saj spoštujem življenje, življenje pa je kri.

11. Ali morate kot Jehovova priča kdaj plačevati kakršnekoli prispevke? Če, kakšna je višina le-teh, ali so prostovoljni in komu jih dajete?

Nič nam ni treba dati, če tega ne želimo. Prispevki so prostovoljni in višina je odvisna od zmožnosti posameznika.

12. V javnosti gibanje Jehovove priče sprožajo različne reakcije, ki so neredko skeptične ali celo sovražne. Kaj vi menite, kaj je glavni razlog, da ljudje ne sprejemajo Prič?

Ljudje so od nekdanj preganjali kristjane, Jezusa so pribili na kol, zato se mi niti ne zdi nenavadno, da preganjajo tudi nas. Vzroki so mnogi in o njih govori tudi Sveto pismo.

13. Kako mislite, da se razlikuje vaše življenje kot Jehovove priče od nekoga, ki to ni?

Če sem čisto iskren, se moje življenje bistveno razlikuje od življenja mojih sodelavcev. Jaz po končani službi ponavadi oznanjujem, moji sodelavci gredo domov. Ne veselim se petkov tako kot drugi, ker se ga jaz ne bom šel napit, ker pač ne pijem in tudi ne kadim. Pa tudi punc ne bom šel spoznavat v lokal, ker tam sigurno ne bom spoznal dekline zase. Saj dekline, ki hoče biti z menoj, mora biti tudi Jehovova priča.

14. Kako porabljate svoj prosti čas, če ga imate?

V svojem prostem času, kot sem že rekel, oznanjujem. Drugače grem pa rad na obisk k staršem in pa k stari mami. Rad se odpravim v naravo, ker me to sprošča in navdihuje.

15. Kaj vam v življenju največ pomeni?

Ohranjati Jehovovo dobrotnost.

16. Kako veste, da je ravno vaša vera tista prava?

To pač vem. Težko je to razložiti občutke, ki me prevevajo ko berem Biblijo ali ko jo beremo skupaj z brati in sestrami. Enostavno v sebi čutim, da je to tisto pravo in da nas bo Bog ob pravem času odrešil.

17. Ali bi želeli dodati še kaj, česar vas nisem vprašala?

Veliko ljudi pri nas ima kar nekaj predsodkov o Jehovovih pričah in popolnoma izkrivljeno sliko o nas. Zato so predvsem krivi mediji, ki lačni senzacije napihujejo in si izmišljujejo zgodbe o nas. Mi niso nikakršni čudaki. Smo dobri ljudje z veliko ljubezni do Boga in to ljubezen želimo deliti tudi z drugimi. V tem pa mislim, da ni nič spornega.

7.3 POGOVOR Z BIVŠO JEHOVOVO PRIČO M. J.

1. Se lahko prosim na kratko predstavite (starost, poklic, itd)?

Moje ime je M. J., star sem 32 let. Po poklicu sem motivacijski govornik in delam za mednarodno podjetje EQUIP. Inc, s sedežem v Atlanti ZDA, pod vodstvom Dr. Johna C. Maxwella. Trenutno sem zadolžen za področje Azije, sem poročen.

2. Kdaj in zakaj ste postali Jehovova priča?

Leta 1988 sta me obiskali dve Jehovovi priči na domu mojega prijatelja v Jevnici. Takrat sem bil star 15 let. Zelo sem se zanimal duhovnost, ukvarjal sem se z bioenergijo in

parapsihologijo. S prihodom Jehovovih prič se je marsikaj spremenilo. Nekako so mi posredovali smiselne odgovore na moja vprašanja o našem obstoju in prihodnosti. Začutil sem, da je to tisto, kar sem iskal. Po enem letu preučevanja sem se odločil za krst in tako sem leta 1989 postal uradna Jehovova priča in oznanjevalec dobre vesti.

3. Kdaj ste se dali krstiti in kaj je vplivalo na to vašo odločitev?

Krstil sem se 16. junija 1989 v Krškem na pokrajinskem zborovanju Jehovovih prič. Na mojo odločitev, da se krstim, sta vplivali dve zadevi. Prva je bila, da sem bil nekako prepričan, da Bog to zahteva od mene. Druga zadeva, ki je vplivala na mojo odločitev, je bila M. J. Bil sem zaljubljen vanjo, njo mislim, da je bila to moja prva resna ljubezen.

4. Kakšno je bilo vaše življenje pred vstopom in kakšno po vstopu v Jehovove priče?

Moje življenje pred vstopom v organizacijo je bilo veliko bolj enostavno. Imel sem veliko prijateljev, zabave in seveda voljo do življenja ter ustvarjanja. Nisem imel kakšnih velikih problemov. Tipičen najstnik z norimi idejami, tako kot vsi v tem času.

5. Kaj je vam osebno pomenilo biti Jehovova priča?

Osebno sem bil prepričan, da je Jehovova organizacija edina vera, ki prinaša večno življenje. Prepričan sem bil skozi Jehovovo Sveto pismo, da mi sledi pogubljenje, če ne bom sledil njihovim načelom. Pogubljenje in uničenje od Boga Jehove. Zato mi je organizacija pomenila veliko več kot prijatelji in moja družina.

6. Ali je kdo od vaših najbližjih že bil Jehovova priča? Če niso bili, kako so reagirali na vaš vstop v Priče?

Nihče od mojih sorodnikov ni vpleten v organizacijo Jehovih prič. Tri leta sem na skrivaj obiskoval sestanke in oznanjeval. Nihče ni vedel, da sem Jehovova priča. Po treh letih sem povedal mojima staršema. Z mojo odločitvijo nista soglašala in bila sta razočarana, ampak sta mi dovolila, da nadaljujem. Nista izvajala nikakršnega pritiska in na moje odločitve.

7. Kakšne so bile vaše izkušnje z oznanjevanjem od vrat do vrat?

Pri oznanjevanju od vrat do vrat sem bil zelo uspešen. Bili so težki čas, zlasti na podeželju, kjer so leteli tudi predmeti, namenjeni nam, kot so noži, sekire, itd. Veliko je bilo zavrnitev in posmeha. Včasih sem se spraševal, zakaj moram skozi to. Ampak naučil sem se nečesa, kako sprejeti zavrnitev. Uspešno sem spreobrnil nekaj mojih prijateljev, da so postali Jehovove priče. Bil sem zelo prepričljiv in seveda, znal sem prisluhniti ljudem. Nisem bil vsiljiv, zelo drugačen sem bil v oznanjevanju od ostalih Prič. Z ljudmi sem gradil prijateljstvo, preden sem jim oznanjeval. Prisluhni sem njihovim razlagam in verovanju. Zaradi moje popustljivosti in drugačnega oznanjevanja sem imel veliko problemov s starešinami.

8. Kako so vas sprejemali ljudje, ki ste jim oznanjevali in koliko časa (ur) na teden ste približno porabili za oznanjevanje?

Po krstu sem se odločil, da postanem posebni častni pionir. To pomeni, da sem vsak dan poleg šole in ostalih dejavnosti porabil od tri do štiri ure za oznanjevanju poleg šole in ostalih dejavnosti. To je bilo devetdeset do sto dvajset ur oznanjevanja na mesec. Večino ljudi, ki sem jim oznanjeval, so imeli pripombe, da jim je res žal, da sem Jehovova priča. Kot sem že rekel, vzel sem si čas za ljudi in resnično sem jim želel pomagati do spoznanja o Bogu.

9. Kaj menite o branju in razlaganju Svetega pisma, kot ga berejo (in si ga razlagajo) Priče?

Jehovove priče uporabljajo svoj prevod Svetega pisma. To Sveto pismo so prevedli Watchtower Bible Society in ljudje ter prevajalci, ki niso imeli pravilne izobrazbe, večinoma so imeli samo osnovno šolo, niso poznali zgodovine judovskega naroda in njihovega jezika, zlasti ne hebrejskega in grškega jezika. Tako so prevedli Sveto pismo po njihovi presoji in ne v skladu s prvotnimi prevodi. Osebno vem in sem prepričan, da Sveto pismo je od Boga in da obstajajo prevodi kot so New King James prevod, New living Translation, INV, itd., ki so napisani na podlagi prvotnega prevoda. Jehovove priče ga ne razlagajo pravilno in njihov prevod je napačen, ni sprejemljiv za razlago Božje besede.

10. Kako ste (dokler ste še bili Jehovova priča) gledali na zavračanje transfuzije in ali ste jo bili takrat pripravljene zavrniti, če bi se slučajno znašli v taki situaciji?

Osebnostno sem imel vedno problem glede transfuzije in tega nauka. Nikoli nisem našel podlage v Svetem pismu za ta nauk. Nikjer v Novi zavezi Svetega pisma ni zapisano, da naj ne bi vzeli krvi. Sprejel sem ta nauk organizacije z velikimi vprašanji. Odkrito lahko povem, da če bi bil v situaciji, da mi transfuzija lahko reši življenje, bi jo vzel seveda, če ne bi bilo umetne plazme pri roki. Je pa res, da je vzetje krvi danes zelo nevarno in strinjam se, da je boljše vzeti nadomestek kot pa kri. Seveda pa Sveto pismo ne prepoveduje vzetja krvi. Vsak se lahko prepriča o tem če ga prebira. Nauk o transfuziji ni pravilen.

11. Kako danes gledate na transfuzijo krvi?

Danes imam pri sebi World Health knjižico, ker sem vedno na poti. V državah tretjega sveta ne bi vzeli krvi, ampak nadomestno plazmo. To imam zapisano v knjižici. Seveda, če plazme ni, potem nimam druge izbire. Vzrok za to mojo odločitev ni verski ampak zdravstveni. Bojim zadev kot so HIV, itd. Zavračam pa misel na fanatično prepoved vzetja krvi in da človek umre zaradi tega. Ljudi, ki storijo to je potrebno pripeljati pred sodišče in jih kaznovati za umor.

12. Ali ste morali kot Jehovova priča kdaj plačevati kakršnekoli prispevke? Če ste, kakšna je bila višina le-teh, ali so bili prostovoljni in komu ste jih dajali?

Imeli smo prostovoljne prispevke. Imeli smo posebno škatlo, kjer je vsak dal, kar je želel. Vse je temeljilo na prostovoljni osnovi. Denar je prejel Starešinski odbor in oni so upravljali z njim.

13. Kako dolgo ste bili Jehovova priča?

Jehovova priča sem bil pet let. Ampak moram povedati, da sem bil zelo aktiven in zelo fanatičen.

14. V javnosti gibanje Jehovove priče sprožajo različne reakcije, ki so neredko skeptične ali celo sovražne. Kaj vi menite, kaj je glavni razlog, da ljudje ne sprejemajo Prič?

Glavni razlog, da ljudje ne sprejemajo Jehovovih prič je dejstvo, da trdijo, da samo Jehovova organizacija prinaša večno življenje in da samo Jehovova organizacija je od Boga, vse ostale vere pripadajo satanu. Drugo dejstvo je, da se večina Jehovovih prič obnaša, kot da so nekaj več od ostalih ljudi. Vemo pa, da je Jezus vedno poudarjal, da smo vsi enaki v očeh Boga in da nas vse sprejema ne glede na naš status in kdo smo. Ljubi nas z vsem srcem. Seveda tudi vsiljivost v prepričevanju ljudi ni preveč v skladu s človeškimi pravili. Živimo v svetu demokracije in ne moremo posiljevati ljudi s svojimi nauki kot Jehovove priče in ostali kulturi. Ljudje potrebujemo sočutje, ne obtoževanja. Jehovove priče so si same krive za sovražstvo ljudi. Njihov pristop in osebnost povzročata sovražstvo ostalih ljudi.

15. Kdaj in zakaj so se vam osebno začeli porajati dvomi o tej organizaciji?

Prva tri leta v organizaciji je bilo vse v redu. Edini problem je bil, da sem vedno čutil nek nemir v telesu in bil nervozen. Kadarkoli sem naredil manjšo napako, so me klicali na razgovor. Nekako sem začel spraševati, zakaj je Bog tako kritičen in strog do mene. Zakaj Bog daje tako težka navodila človeštvu. Bolj ko sem zastavljal taka vprašanja, bolj sem čutil pritisk starešin. Vsi so želeli, da sem popoln, v Svetem pismu pa sem razbral, da nihče ni popoln razen Boga. Opazil sem, da v organizaciji ni ljubezni, da nauki niso v skladu s Svetim pismom, da postopanje voditeljev ni v skladu z Božjo ljubeznijo.

16. Kaj je bil vaš glavni razlog za izstop?

Moj glavni vzrok za izstop je bil, da ta organizacija nima nič z Bogom in da poučevanje še zdaleč ni svetopisemsko, ter da njihovo postopanje ni človeško in še manj Božje.

17. Ali ste izstopili prostovoljno ali so vas Priče izobčile same?

Napisal sem pismo, kjer sem jim razložil, da ne želim več biti Jehovova priča in da ne želim ničesar z ljudmi, ki so Jehovove priče in dopisal zahtevek za izstop.

18. Kako so na vaše izobčenje (in prostovoljni izstop) reagirali ostali člani Jehovovih prič?

Po mojem pismu se je mnenje Jehovovih prič razdelilo. Nekako štirideset odstotkov Prič v Litijski skupščini je sočustvovalo z mano in seveda začelo obsojati dejanja in zastavljati vprašanja. Ostali pa so se strinjali s starešinami, ampak moj odhod ni bil zaman. Sledilo mi je nekaj ljudi. Dve osebi sta bili izključeni, ker sta spraševali preveč. Štiričlanska družina je zapustila organizacijo in to samo nekaj mesecev po mojem odhodu. Pred petimi leti se je izpisalo pet ljudi iz iste skupščine.

19. Kako ste se počutili ob izstopu in kakšno je bilo vaše življenje tik po zapustitvi Prič?

Takoj po izstopu iz organizacije sem čutil olajšanje. Problem je bil, kako se vključiti v normalno življenje. Zaradi pritiska petih let v organizaciji, izgube osebe, ki sem jo ljubil, sem doživel lažji živčen zlom, ampak sem hitro okreval. Moje življenje je dobilo smisel. Postal sem srečen človek s prihodnostjo, začel študirati in potovati. Zamisli si, da si pet let v kletki in en dan te izpustijo. Imaš občutek svobode in miru. Življenje se mi je po odhodu samo izboljševalo, zagrenjenost in živčnost sta izginile. Čutil sem, da je bila to res prava odločitev, danes vem to zagotovo.

20. Kakšen odnos so imeli člani Prič do vas, kot do bivšega člana?

Kot sem že omenil je 40 odstotkov članov še vedno komuniciralo z mano. Vsi prijatelji iz organizacije so na skrivaj obiskovali moj dom. Ostali pa so se obdali s tišino in se obrnili stran, če so me srečali. Rad bi zastavil eno vprašanje vsem: Jezus je ljubil vse ljudi, ni se obračal stran, ko jih je srečal na cesti. Učil je, da moramo ljubiti drug drugega. Kako potem neka organizacija, kot so Jehovove priče, lahko sploh trdijo, da pripadajo Bogu, ko pa njihova dejanja kažejo naslednje: »Če nisi z nami, si proti nam«. To ni svetopisemsko poučevanje.

21. Glede na to, da je vaša zgodba objavljena na spletni strani

www.izobceni.streznik.org me zanima, kako to, da ste želeli objaviti svojo zgodbo in svoje podatke?

Od odhoda iz organizacije sem si vedno želel povedati sojo zgodbo in seveda prihraniti težave ljudem, ki želijo vstopiti v to organizacijo. Ko se je pojavil strežnik in ko sem ga odkril,

sem seveda povedal sojo zgodbo z namenom, da človek lahko vidi obe strani resnice in se potem odloči na podlagi dejstev.

22. Ali aktivno sodelujete na tem strežniku in v kolikšni meri?

Ljudi s strežnika ne poznam in ne sodelujem aktivno z njimi. Moj namen ni preganjanje Jehovovih prič, ampak bolj osveščanje ljudi. To kažem z ljubeznijo in ne s sovraštvom.

23. Kaj bi svetovali nekemu, ki bi se želel pridružiti Jehovovim pričam?

Svetoval bi vsakemu, da predvsem vzame v roke Sveto pismo, ki ni od Jehovovih prič, Sveto pismo prevodov, kot so NLT, INV King James, itd. in seveda preučuje brez Jehovovih prič in dodanih razlag. Osebno verjamem, da vsak lahko najde resnico v Svetem pismu seveda, če želi. Preden vstopiš v kakršnokoli versko organizacijo, se prepričaj, kaj se dogaja in kaj je resnica. Ne dovoli si slepega vodenja ljudi, ki ti obljublajo raj in prinesejo samo težave. V Svetem pismu je v pregovorih zapisano: »Išči modrosti in znanje in vse to ti bo pridodano.«

24. Ste se do danes mogoče pridružili kakšni drugi verski skupnosti oziroma novemu religijskemu gibanju?

Ne, ne pripadam nobeni verski organizaciji ali verski enoti. Še vedno proučujem Sveto pismo z mojo ženo in to je tudi vse. Želim biti bolj podoben Jezusu in biti človek, ki z dejanji kaže, kdo je in kaj je. Verjamem v Boga, ampak nisem fanatik. Vera je med mano in Bogom in del moje družine ne pa del organizacije. Organizacije in verske ustanove ne prinašajo miru in ljubezni.

25. Ali bi želeli dodati še kaj, česar vas nisem vprašala?

Zaključil bi z besedami: People don't care how much do you know, but how much do you care.

